

Turistický magazín

ročník XI., květen 2017

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

*Mnohý ti
dá radu, jak
přeplavat moře,
ale málokterý tě
vytáhne z louže.*

-Karel Poláček-

Vítejte ve frýdlantském vévodství

Historické krovy – chebský fenomén

Proč fenomén?

- krovy tvoří jediný dochovaný soubor nejvýznamnějších historických dřevěných konstrukcí datovaných od středověku do poloviny 20. století na území ČR
- nesou v sobě komplexní informaci o typech a konstrukcích krovů v řádu stovek let, a to v jednom prostoru – v městských domech na chebském náměstí
- navštívit a poznat tak bohatý komplex krovů je možné pouze v Chebu

Souhra šťastných okolností!

... čemu vděčíme za existenci památky s vysokou historickou hodnotou

- bohatství místních kupců, kteří:
  - od 14. stol. staví velké domy, jejichž přestavby nejsou v dalších stoletích nutné
  - staví z kvalitního dřeva s vynikajícími tesaři
  - střechy pokrývají pálenou krytinou, která brání šíření devastujících požárů
- minimální snaze krovy upravovat v průběhu poválečné asanace
- projektu Nadačního fondu Historický Cheb, který krovy chrání, prezentuje a zpřístupňuje veřejnosti

PROHLÍDKOVÁ TRASA „Pod střechami chebských domů“

Turistické infocentrum města Chebu vás zve na prohlídkovou trasu, která vás provede po půdách městských domů na chebském náměstí. Představí vám technickou památku vysoké historické hodnoty – krovy zkonstruované v různých staletích, představující jedinečnou řemeslnou zručnost a geometrickou představitost našich předků.

rezervace prohlídek: www.historickycheb.cz nebo www.tic.cheb.cz

Milí čtenáři,
je čas zkoušet z dospělosti, a zatímco si mladí zasněně malují svou zářnou budoucnost, uniká jim skvělá přítomnost. Navíc do dvaceti let u nás stejně nahradí roboti asi 400 000 lidí a tento počet dál poroste. Uklidně-

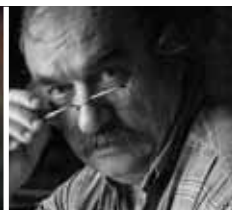
ním nemůže být ani to, že stárnutím společnosti stejný počet pracovních sil ubude. Ministryně pracujících proto chystá plán, který by zavedl volno na vzdělávání nebo půjčky na zaměstnání sama sebe. Kdo to ale zaplatí, tuším už teď. Tuší také naši zákonodárci, že by přemýšlení mělo být průvodním jevem vzdělání? Vzdělavci, co dosáhli vzdělání získáním titulu, máme celé houfy.

Neuvěřitelné, pětiletá Američanka Alice si stěžovala obchodním řetězcům, že „už nechce dívčí trička růžová s potisky princezen“. Naopak, chce oddělení, která by nebyla klučičí, ani holčičí, jen dětská. Už to vidím v barvách, jak se přidává další americká holčička v růžových brýlích a spontánně pak spolu skandují „prýč s tyranii růžové a modré v dětské módě“. Nebyla to ale právě americká kultura, která oblékla i naše děti do těchto triček a vnesla sémě závisti i nenávisti mezi děti? Je logické, že ty, co je neměly, záviděly těm, co je měly, a po rodičích je důrazně chtěly? No, po rodičích, to je přehnané. Loni se totiž u nás narodila bezmála polovina dětí nesezdaným párům. Také zajímavá móda.

Zavázat si tkaničku u nás zvládne každý skaut, turista a takřka každé malé dítě. Stejně snadno se tkanička ale dokáže rozvázat. Proč? Tímto globálním problémem se začali zabývat tři vědětři z americké univerzity v Berkeley a vypracovali studii o „Selhání uzlu na tkaničkách“. Píše se v ní, že defekt uzlu nastává, když naráží noha na zem sedminásobnou silou gravitace a je doprovázena neviditelnou silou setrvačnosti volných konců tkaniček. Obě síly dohromady pak vykonají své. Osobně ale hlavní problém vidím ve šmejdských tkaničkách. Lepší než myslet na hlouposti bude vydat se na květnové výlety. Bez obav z rozvázaných mašliček na tkaničkách a bezpečně po barevných turistických značkách.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Jediná vládnoucí žena
4

Klasik české fotografie
7

Dvě století od vzniku jízdního kola
11

Kam na výlet? Na Třeboňsko!
12

Špitální kostel v Jáchymově
14

Expozice mechanických hraček
15

Barokní Litoměřice ožívají
17

Dálkové pochody 2017
18

Město Frýdlant zve k návštěvě
19

Procházka Dannyho Náchodem
21

Ústí nad Orlicí všemi smysly
22

Zámek Slatiňany
23

Historické město 2016
24

Navštivte Znojmo
30

Turistický magazín KAM po Česku

vydává: Vydavatelství KAM po Česku s.r.o.
registrováno: MK ČR E 17865 ISSN 1802-8640
adresa redakce: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3
tel.: +420 222 944 816-7; mobil: +420 602 223 279
www.kampocesku.cz
vydavatelka: Lucie Sládková (sladkova@kampocesku.cz)
šéfredaktor: Luděk Sládek (ludek@kampocesku.cz)
produkce: Marie Kulinkovská (kulinkovska@kampocesku.cz)
zástupce šéfredaktora: Martina Jurová (martina@kampocesku.cz)
zástupce šéfredaktora: Miroslav Foltýn (foltyn@kampocesku.cz)
redakce: (redakce@kampocesku.cz)
předplatné: 252 Kč | 9 vydání (predplatne@kampocesku.cz)

inzerce: (inzerce@kampocesku.cz)
česká korektura: Marcela Wimmerová
grafický návrh a zpracování: Luděk Dolejší (dolejsi@kampocesku.cz)
webmistr: Jakub Novák
tisk: Akontext, spol. s r. o.; distribuce: PPL CZ s.r.o.
Přijetím díla k uveřejnění nabývá vydavatel práva k jeho šíření v tištěné i elektronické podobě. Za zveřejnění inzertce a PR článků odpovídá zadavatel, za změnu programu odpovídá pořadatel. Přetisk a jakékoli šíření jsou povoleny pouze se souhlasem vydavatele.
foto na titulní straně: © město Frýdlant

PRAŽSKÝ přehled 05-2017
KULTURNÍCH POŘADŮ 65. ročník
S námi máte přehled!
STUDIO DVA DIVADLO metropolitní léto hereckých osobností
LETNÍ SCÉNA VYŠEHRADEK OD 23. ČERVNA 2017
LÍBÁNKY ŽENA JADRANU
STUDIO DVA.CZ
30 Kč www.kampocesku.cz

vyšlo
25. dubna

Martina Hudečková (* 6. února 1964) je česká, především divadelní herečka. Dcera režiséra Václava Hudečka vystudovala pražskou konzervatoř a poté byla třináct let členkou Divadla Jiřího Wolke- ra. Působila také v pražské Redutě, v divadle Skelet Pavla Trávníčka a nyní zakotvila v Divadle Palace. Martina Hudečková hrála v mnoha televizních pohádkách a seriálech (Cesty domů, Ordinace v růžové zahradě). Kromě divadla se věnuje i dabingu.

Martina Hudečková v komedii Miláček Anna

KAM byste pozvala naše čtenáře na výlet po České republice?

Kam v Čechách? Já to mám celkem jednoznačné. Miluju mnoho míst v České republice, například Krkonoše nebo Český ráj. Kam se poohlédnete, tam bych hned jela, kdybych měla čas. Ale kam můžu pozvat vaše čtenáře zcela jistě a zodpovědně, je na Jindřichohradecko. Tuto oblast znám velmi dobře, protože tam mám chalupu. Konkrétně bych je zavedla do Jindřichova Hradce na zámek, který má několik zajímavých návštěvnických tras. Navíc Jindřichův Hradec je krásné město. Není sice tak veliký jako vyhlášený Český Krumlov, ale myslím si, že kdo se vypraví do Jindřichova Hradce, nebude litovat.

Děkuji Vám za námět na výlet, který čtenáři našeho magazínu určitě ocení. Přeji Vám vše dobré v osobním i pracovním životě.

Marie Kulinkovská

Jindřichův Hradec

Dopisy čtenářů

Dobrý den přeji do redakce KAM po Česku, minulý týden mělo vyjít dubnové číslo magazínu KAM po Česku. Jsem z Turnova a ještě dnes v našem Infocentru nebylo k dispozici. Jak vidím na vašich stránkách, číslo však vyšlo s hradem Kašperk na titulní straně. Nemohli byste prosím nějak zařídit, aby bylo do Turnova dodáno?

Moc děkuji, stálý čtenář Miloš Podziměk

Vážený pane Podzimku, k Vaší urgenci mám následující: dubnové vydání magazínu KAM po Česku pro TIC Náchod převzala – dle sdělení PPL – paní Millerová dne 31. 3. 2017 v 9.46 hod. Protože ale zmíněná osoba v TIC nepracuje, patrně řidič PPL zvolil jiného adresáta, zřejmě kontejner. Proto Vám zcela mimořádně zasílá naše redakce magazin na poštovní adresu.

Vážený pane redaktore, mohu vás ujistit, že s těmi turistickými značkami jste mě dostali. Vzhledem k tomu, že z EU lze očekávat vše. Já nejprve čtu zajímavé články uvnitř a následně úvodník. Ale vzhledem k tomu, že v budoucnu lze očekávat cokoli, navrhuji doplnit zelené barvy o zelenou barvu khaki, po které by mohli chodit pouze příslušníci armády. Pokud se týká rámu na Pražském hradě, to jistě vymyslela česká hlavička a není k tomu co dodat. Tunelování je naše specialita. U tunelů pod Krkonošemi bych doporučil, aby v zadávacích podmínkách bylo uvedeno, že žádný z tunelů se nesmí jmenovat Blanka. Doporučuji nazvat tunely po našich největších tunelářích. Závěrem bych vám chtěl sdělit, že časopis je výborný, jen tak dále.

S pozdravem Stanislav Dostál, Přerov

Milá redakce magazínu Kam po Česku, dostalo se mi do ruky dubnové vydání a já na stránce č. 14 ke svému zděšení četla nadpis tohoto znění: Turistické značky budou v Česku zachráněny. Následovalo neuvěřitelné sdělení o změně turistického značení u nás za přispění financí EU. To byl apríl, vidíte? To snad nemyslíte vážně... Před vstupem do EU, ba i v ní jsme měli finance na nejkvalitnější turistické značení bez nadsázky po celém světě. A včil si máme nechat prznit naše prvenství? Tož to, pánové, ne! Udělejte pro to vše, co bude ve vašich silách!

Zdraví a děkuje Markéta Klimentová, Bojkovice

Dobrý den. Konečně EU řeší rozumné věci, tj. sjednocení značení turistických cest. A také tunely v Krkonoších jsou dobrým nápadem. Škoda jen, že se toho všeho nedožijí, a to nejen díky svému věku (72 let), ale i proto, že to vše vyšlo v aprílovém KAMu. Ale ten třetí apríl jsem nenašel (ono v poslední době zpráv, které by bylo záhodno považovat za apríl, a aprílem bohužel nejsou, vychází hodně). Kdyby EU sjednotila dopravní předpisy, bylo by to – po dlouhé době – něco rozumného; ale to je asi pro byrokraty z EU opravdu nemožné (doufám, že KAM nečtou, nebo se tím značením

opravdu začnou zaobírat). Na další vydání zajímavého KAM se těší

M. Vik, Jablonec n. Nisou

Dobrý den, příznám se, že mi spadl šutrák ze srdce, když jsem si jako poslední text dubnového magazínu přečetl i Váš úvodník. Marně jsem totiž někde hledal zmínku o tom, a s kolegyněmi z cestovního ruchu vzrušeně řešil, zda není vaše číslo aprílové. Ačkoli se text o turistickém značení mohl na první pohled zdát absurdní, životní zkušenost mi říkala, že ne vše absurdní je apríl či humor. Ono to totiž přesně odpovídalo dnešní konstrukci. Dobrý záměr (tzn. rozšíření a podpora značení) musí být korunován nějakým unijním výmyslem. Ačkoli je jasné, že 5 odstínů zelené je hovadina, při revizi všech hovadin, které byly v posledních letech schváleny, jsem tomu skutečně málem věřil. Když se X let nesměly prodávat křivé okurky, tak proč by nemohli zakázat i barvy značení, zvláště když by to nejvíc postihlo nás, potíže z Visegrádu. Pochyby se mi opět vrátily až po přečtení článku o výtahu na Sněžku. To už byl fakt přestřel, ze kterého jsem poznal, že někde musí být zakopaný aprílový pes. No, naštěstí jsem si v závěru přečetl i Váš úvodník. Tak víte, jak to je. Chlapi čtou noviny odzadu. Ten třetí už jsem raději nehledal.

Hezký den z Hřivínova Újezdu přeje Lukáš Fabián

Dobrý den, chtěla bych se zeptat na článek z magazínu duben 2017. Na straně 14 je článek Turistické značky budou v Česku zachráněny. Píše se v něm, že zmizí různobarevné značení, ale že bude 5 odstínů zelené barvy. Pořád mi vrtá hlavou, jestli to byl aprílový článek. Můžete mi napsat, zda to byl opravdu jen apríl?

Děkuji, Rázková

Dobrý den, pane šéfredaktore, dostal se ke mně sken článku o značení tur. tras z Vašeho časopisu. Beru to jako zajímavý aprílový žert, ale bohužel mnoho lidí to bere vážně a zviklali mě. Můžete mi, prosím, sdělit, že je to opravdu fór, ať to mám „úředně ověřené“? Předem děkuji.

Zdraví Mgr. Karel Markvart, předseda Rady značení – Klub českých turistů

Dobrý den, zdravím z HK. Přečetla jsem si poslední č. KAMu a je tam na str. 14 uveden článek ke značení. Není to apríl? Že by měly být jen zelené značky?

Děkuji a přeji hezké dny. vk

Milí čtenáři, turistické značky zůstanou zachovány, ale tak, jak je znáte. Žádné odstíny unijní zelené se nekonají. Byl to apríl, stejně jako na str. 8 článek April slavíme omylem (smyšlená je postava otce prvního propagátora Aprílu u nás) nebo na str. 28 článek Budou Krkonoše rájem tunelářů?. Slibili jsme také nejtípnější odpověď po zásluze odměnit. Naše poděkování tedy za nejtípnější odpověď putuje do Hřivínova Újezdu.

Luděk Sládek, šéfredaktor

„Výsosti, Karlštejn odolal!“ (595 let)

Tak nějak by mohlo znít pomyslné hlášení purkrabího Zdeslava Tluksy z Buřenic králi Zikmundovi na podzim 1422, kdy skončilo přes pět měsíců dlouhé obléhání hradu husity. Korunovační klenoty tou dobou naštěstí na hradě nebyly, pravděpodobně z příkazu Zikmunda byly uloženy v Uhrách.

Husité (resp. radikální pražané) „zlobili, plenili a loupili“ v podhradí už v roce 1421. Ale až v květnu následujícího roku obsadili v síle 20 000 tisíc mužů, spolu s polskými oddíly, tři okolní kopce, kde zbudovali tábory a zahájili obléhání. Do boje nasadili tarasnice, trebuchety (velké katapulty), praky i čtyři nedokonalá děla, kterými hrad ostřelovali ze vzdáleností asi 500 m. Ze všech stanovišť také podle dobových záznamů nametali na hrad na 9 000 kamenů, 22 sudů s ohněm a 1 800 soudků s mršinami, fekáliemi a močovinou – zmíněnou „munici“ vozili dokonce až z Prahy. Posádka hradu v počtu cca 400 lidí chránila střechy a dřevěná patra před zničením proutím prokládaným kůžemi. A hrad odolával. Proto došlo na další obléhací trik v podobě otrávení zdroje pitné vody.

Věnceslav Černý – Husité obléhají Karlštýn (Karlův Týn)

Když ale koncem srpna husitům prasklo poslední dělo, velká část se jich počátkem října stáhla (5 000 jich stále zůstávalo). Akce pak skončila 8. listopadu 1422 uzavřením příměří. Patrně i ze strachu z chystané křížové výpravy na pomoc královskému hradu Karlštejn.

-babok-

Lothar III. v bitvě u Chlumce 1126

Zas jen politika (890 let)

V květnu roku 1127 navštívil Soběslav I. (1090?–1140) na dvorském sjezdu v Merseburku (Meziboří) římskoněmeckého krále Lothara III. K setkání měli oba panovníci řadu dobrých důvodů.

Poté co české vojsko 18. 2. 1126 u Chlumce porazilo Lotharova vojska až nedůstojným způsobem na hlavu, Lothar padl do zajetí. Soběslav ho ale velkoryse propustil, výměnou za pozdější léno českého knížectví. V Meziboří se již jako spojenci domluvili na pomoci proti Hohenštaufům vedeným Fridrichem II. a jeho bratrem Konrádem III., vévodou franským. Zatímco byl Konrád III. korunován v Itálii protikrálem, Lothar využil jeho nepřítomnosti k útoku na německé Štaufy (1129). Se Soběslavem oblehli a dobyli Norimberk.

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons

Rozporuplný muž (565 let)

Řeč je o Hynku z Poděbrad (15. nebo 17. 5. 1452 – 11. 7. 1492), nejmladším synovi Jiřího z Poděbrad. Byl nejen výtečným diplomatem, ale také nadaným básníkem. Na jeho osobnosti se ale zásadním způsobem projevil „stín“ jeho otce.

bránit svým bratrům, kteří si činili nárok na dědictví po otci, ale i zástupu věřitelů, dožadujících se splacení dluhů po husitském králi. A tak byl nucen odprodávat svá panství.

Jako diplomat působil ve službách Vladislava Jagellonského, cestoval a v Itálii se seznámil s krásami nastupující renesance. Jako básník se proslavil především veršovanou skladbou Májový sen psanou česky navzdory současníkům tvořícím výhradně latinsky. Přeložil jedenáct příběhů z Boccacciova díla a v jejich duchu k nim přidal i vlastní novelu O jedné pěkné paní, jménem Salomeny, a o jejím velmi netrefném manželu.

Na jedné straně muž neobyčejně vzdělaný, zcestovalý a na straně druhé svárlivý, hýřivý a vedoucí nákladný život. Miloval ženy jistě víc, než by se slušelo, a proto je snad první známou českou obětí syfilidy, které podlehl v Poděbradech coby čtyřicetiletý, 11. července 1492.

Marie Kulinkovská

Již jako sedmiletý chlapec byl vtažen do otcovy sňatkové politiky a zasnouben s knížecí dcerou Kateřinou (Annou) Saskou. Po otcově smrti se musel

Na českém trůnu cizinkou (680 let)

Druhá manželka Jana Lucemburského Beatrix Bourbonnská (* asi 1318; † 23. 12. 1383) byla dcerou vévody Ludvíka I. Bourbonnského z větve francouzských králů a Marie z Avesnes, vévodkyně bourbonské a hraběnky z La Marche a Clermont-en-Beauvaisis. Jako česká královna ale nebyla příliš oblíbená.

Češi za královnu uznávali Blanku z Valois, i když byla „pouze“ manželkou následníka trůnu. Korunovace Beatrix českou královnou 18. 5. 1337 proběhla ve svatovítské katedrále za okázalého nezájmu veřejnosti. Beatrix to pobouřilo a byla natolik znechucena českým prostředím, že krátce po korunovaci Čechy navždy opustila. Odcestovala do Lucemburska, kde 23. prosince 1383 umírá.

-mirea-

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

květen 1817 (200 let)

Na Varnsdorfsku vypukly **ne-pokoje domácích tkalců bavlny** a bylo založeno hnutí na obranu „bosých“ (tzv. bosácké hnutí) proti pašování látek ze Saska. Patnáct továren přestalo pracovat, výroba klesla na třetinu a klesl i počet zaměstnanců. K podobným nepokojům došlo ještě v roce 1823 a 1837.

2. 5. 1907 (110 let)

Narodil se **Pavel Nauman**, vlastním jménem Miloš Nauman, český spisovatel, novinář a historik. Znám je hlavně jako autor dětské knihy Pohádky o mašinkách. Před 2. světovou válkou působil v Lidových novinách. Dlouhá léta také pracoval v redakci časopisu Ochrana přírody.

2. 5. 1627 (390 let)

Proběhla oslava k převezení ostatků zakladatele premonstrátského řádu **sv. Norberta** z Magdeburku do Prahy. Ty byly následně uloženy ve Strahovském klášteře. Pražští premonstráti si také na papeži vymohli, aby zakázal ze světových kostí odebírat relikvie, což bylo dodržováno až do 19. století.

2. 5. 1882 (135 let)

Narodil se **Antonín Dědourek**, český knihař a nakladatel. V roce 1907 si otevřel knihařskou dílnu a papírnický obchod v Třebechovicích pod Orebem. První zde vydanou publikací byly Dějiny Třebechovic. Vydával edici Knihovna národních klasiků a také řadu dětských knih.

2. 5. 1892 (125 let)

V Náchodě se narodila **Emilie Paličková-Mildeová**, významná česká textilní výtvarnice a krajkářka. Osvobodila krajkou z tradičního rámce ornamentálních schémat. V roce 1925 získala na výstavě dekorativního umění v Paříži Grand Prix. V letech 1946–1969 vedla mistrovský ateliér krajkou na VŠUP.

Krvavé obléhání náchodské (560 let)

Kronika českého nakladatele, spisovatele, historika, humanisty a vysokoškolského pedagoga **Daniela Adama z Veleslavína (1546–1599)** ukrývá nejedno tajemství naší historie. Tak třeba to, že „po Veliké noci pan Jiří, správce Království českého, sebrav lid polem proti Janu Koldovi, oblehl 3. 5. 1457 Náchod...“.

Náchodský hrad, kolem roku 1538 (Würzburgské album)

Město i gotický hrad založil okolo roku 1254 nejspíš rytíř Hron z Náchoda z rodu Načeraticů. Sídlo vybudované na strategickém místě nad zúžením

Zemské brány v průsmyku Branka plnilo roli strážce zemské obchodní stezky do Kladska. Původně gotický hrad se v průběhu staletí rozrostl do

rozsáhlého pevnostního komplexu, který však často střídal své majitele (král Jan Lucemburský, Berkové z Dubé, Anna kněžna Svidnická). Poté co se roku 1437 zmocnil Náchoda rozkolník, zemský škúdcce a husitský hejtman Jan Kolda ze Žampachu, pořádal se svým synem z hradu loupeživé nájezdy do širého okolí. Přítrž jejich řádění učinil až dědičný majitel hradu, budoucí husitský král Jiří z Kunštátu a Poděbrad, který Náchod roku 1456 po dvouměsíčním krvavém obléhání dobyl (podle Veleslavína to ale bylo o rok později). Inu, i s kronikáři to bylo dost podobné jako s dnešním internetem – důvěřuj, ale prověřuj.

Josef Grof

foto © www.e-stredovek.cz

Portrét Marie Terezie Habsburské (1762), Jean-Etienne Liotard

Jediná vládnoucí žena (300 let)

Marie Terezie Valpurga Amálie Kristýna Habsburská (13. 5. 1717 – 29. 11. 1780), nejstarší dcera císaře Karla VI. a Alžběty Kristýny Brunšvické, byla jedinou ženou, která vládla na českém trůnu. Arcivévodkyně rakouská, královna uherská (1740–1780) a česká (1743–1780), markraběnka moravská sice zdědila po otci všechny tyto i dalších 17 titulů, ale ty si musela postupně nechat potvrdit.

Od mládí jí vychovávali jezuité. Učila se náboženství, latinu, dějiny, ale i jazyky a kreslení, tanec či hudbu. Roku 1741 byla korunována královnou uherskou a poté roku 1743 odjela do Prahy, kde se nechala korunovat také na královnou českou. Lidé jí přezdívali „císařovna Marie Terezie“. Z manželství s císařem Františkem I. Štěpánem Lotrinským vzešlo 16 dětí, 5 synů a 11 dcer. Dva synové se stali císaři (Josef II., Leopold II.). Se smrtí svého muže se však nikdy nesmířila a až do své smrti chodila ve smuteční černé barvě. Na lovu bažantů 8. listopadu 1780 se nachladila a krátce nato téhož měsíce umírá. Pitva ukázala, že jí nefungovala jedna plíce. Ostatky Františka I. a Marie Terezie byly přeneseny do rodinné kapucínské krypty. Zajímavostí je, že Marie osobně vyšila jedny ze šatiček pro Pražské Jezulátko, zelené se zlatou výšivkou, které patří mezi nejvýznamnější a vidět je můžete v kostele Panny Marie Vítězné v Praze.

Andrea Kepplová

foto © Wikimedia Commons

1652
(365 let)
Jan Florián Hammerschmidt
* 4. 5. 1652
† 4. 1. 1735
český historik,
básník a katolický
teolog

1677
(340 let)
Jan Adam Vratislav z Mitrovic
* 20. 5. 1677
† 2. 6. 1733
český katolický
kněz a pražský
arcibiskup

1752
(265 let)
Johann Nepomuk Josef Nehr
* 8. 5. 1752
† 13. 9. 1820
český lékař,
zakladatel
lázeňství
v M. Lázních

Krvavá bitva u Štěrbohol (260 let)

„O třetí hodině s poledne ukončena byla bitva u Prahy svedená mezi pruským králem Fridrichem II. a Karlem...“ Toliko Veleslavín. Řeč je o bitvě u Štěrbohol 6. 5. 1757, o druhém velkém střetnutí sedmileté války v Evropě mezi pruskou armádou krále Fridricha II. a rakouským vojskem prince Karla Lotrinského.

Boje roku 1757 zahájil Fridrich II. napadením rakouské armády v jejím zimním ležení. Ještě „rozespalé“ oddíly pak tlačil ku Praze, kde se princ Karel rozhodl vyčkat jeho příchodu východně od Prahy. Poté co Schwerin překročil 5. května Labe a Fridrich II. u Sedce překonal Vltavu po pontonovém mostě, obě pruské armády se spojily. V tu chvíli tedy proti sobě stáli Rakušané o síle asi 60 000 mužů a Prusové s 64 000 muži. Bitvu zahájil Schwerin útokem kolem vesnic Hloubětín a Dolní Počernice směrem na Štěrboholy. Princ Karel na levém a maršál Browne na pravém křídle ale postupovali nekoordinovaně. Rakušané nakonec neodolali třetímu jezdeckému útoku Fridricha II. a princ Karel

Smrt maršála Schwerina v bitvě u Štěrbohol od Johanna Christopa Frische

se po 15. hodině uchýlil pod ochranu pražských hradeb. Obě strany ztratily asi 13 500 mužů, Prusové generály Schöninga, Blanderse, Hautcharmoye a vévodu Fridricha Holštýnsko-Beckského, Rakušané generálmajora Peroniho, podmaršálka Clerciho a maršála Browna. Po bitvě Fridrich II. oblehl Prahu, ale přestože Karel Lotrinský prohrál bitvu, pruský král mohl proti Daunově armádě čítající 54 000 mužů, kterou dostihl 18. června u Kolína, nasadit jen 34 000 mužů. Utrpěl tvrdou porážku, po které 20. června zrušil obléhání Prahy a stáhl se do Saska. Nejkrvavější bitva 18. století u Štěrbohol tak zůstala ve stínu velkého rakouského triumfu u Kolína.

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons

Nultá světová válka, co málem zničila Prahu (260 let)

Uvedený termín „nultá“ lze vcelku oprávněně spojovat s takzvanou sedmiletou válkou (1756–1763). Válka totiž prvně svedla do různých konfliktů velké mocnosti tehdejší Evropy takřka po celém světě. Část bojů, jak jinak, se odehrála i v Čechách, kde padly desítky tisíc vojáků a bohužel i civilistů.

Prusové pod vedením krále Fridricha II. táhli do Čech, opíli vojenským úspěchem po ne lidské řeži u Štěrbohol 6. května 1757. Poté co tu porazili vojska habsburské monarchie, obrátili svoji pozornost ku Praze, kam se uchýlila část poražené rakouské armády. Město obklíčili a mohutnou kanonádou koncem května postupně zničili čtvrtinu budov, celkem 880 domů. Prameny uvádějí na 60 000 kulí, více než 23 063 granátů a téměř 548 zápalných střel vržených na Prahu. Jen v samotném Chrámu sv. Víta se našlo údajně 770 kulí. Situace byla kritická, zásoby

Pruský král Fridrich II.

docházely a už to vypadalo, že Praha padne. Naštěstí jako pomyslný blesk z čistého nebe přichází na pomoc záložní rakouská armáda maršála Dauna, která na sebe navázala značnou část pruských sil. Po složitých manévrech u Kolína 18. června 1757 nakonec také vítězí. Poté již Prusové nejsou schopni s ohledem na utržené ztráty udržet obklíčení Prahy ani zásobovat své jednotky. Urychleně se tedy stahují z Čech. Praha po 20. květnu 1757 mohutně slaví a dlouhá léta se z utrpených škod vzpamatovává.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

1817
(200 let)
Karl van der Strass
* 5. 5. 1817
† 29. 5. 1880
český právník,
starosta města
Brna

1832
(185 let)
Josef Lev
* 1. 5. 1832
† 16. 3. 1898
český operní
pěvec, hudební
skladatel
a pedagog

1897
(120 let)
Anděla Kozáková-Jírová
* 14. 5. 1897
† 1. 6. 1986
první česká
doktorka práv

3. 5. 1270 (747 let)

Zemřel **Béla IV.**, uherský král z arpádovské dynastie, který soupeřil o moc s Přemyslem Otakarem II. V bitvě u Kressenbrunn roku 1260 byl Přemyslem poražen a nabídl mu mír. Ten byl stvrzen roku 1261 sňatkem Přemysla s Bělovou vnučkou Kunhutou.

5. 5. 1982 (35 let)

Pražská tržnice 35, někdy též **Holešovická tržnice** je památkově chráněný areál, který se nachází u Bubenského nábřeží. Areál s prvky secese a novorenesance byl vybudovaný v letech 1893–1895 pro Ústřední jatka královského města Prahy. Svému účelu jatka sloužila až do roku 1982, kdy byla přebudována na tržnici.

6. 5. 1832 (185 let)

V Lipníku nad Bečvou se narodil **Jan A. Neff**, český podnikatel a mecenáš. S podnikáním začínal ve Vídni. Zabýval se především obchodem s porcelánem a zbožím vyšší kvality. Spoluzakládal kupříkladu Živnobanku. První pražskou záložnu, Národní muzeum i Národní divadlo.

7. 5. 1622 (395 let)

Byl zveřejněn tzv. **generální pardon**, vydaný císařem Ferdinandem II. dne 3. února 1622. Omilostňoval účastníky českého stavovského povstání (1618–1620), pokud přiznali svoji účast. Zaručoval jim osobní svobody, ale nechránil jejich majetek. Následovala proto vlna konfiskací majetku povstalců.

7. 5. 1857 (160 let)

V Brumovicích u Hustopečí se narodil **Jan Herben**, český politik, novinář, spisovatel a historik. V letech 1878–1883 vystudoval na Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze historii, zeměpis a češtinu. Patří mezi představitele českého realismu v písemnictví i politice.

Historia magistra vitae

8.–18. 5. 1432 (585 let)

V Chebu proběhlo jednání mezi husity (Prokop Holý, Jan Rokycana, Petr Payne) a zástupci basilejského koncilu. Husitům bylo slíbeno, že budou moci na koncilu přednést a hájit svůj program. Výsledky tohoto jednání (tzv. soudce chebský) patřily k **největším diplomatickým úspěchům** husitů vůbec.

9. 5. 1522 (495 let)

Král **Ludvík Jagellonský** složil přísahu stavům na práva země. Stalo se tak na Pražském hradě při mši v pátek po svátku sv. Stanislava (9. května 1522) s korunou na hlavě a „w zlatohlawowé kápi“ na misál.

13.–15. 5. 1927 (90 let)

V Jáchymově proběhla konference **Malé dohody**, vojensko-politického spojení (1921–1939) Československa, Jugoslávie a Rumunska, výrazně podporovaného Francií, která se zabývala hospodářskými vztahy mezi členskými státy tohoto bloku. K další poradě došlo v Bukurešti 20.–21. června 1928.

14. 5. 1107 (910 let)

Českým knížetem se stal **Svatopluk**. Svatopluk byl knížetem olomouckého údělu, poté co se stal knížetem, předává Olomoucko Otovi. Svatopluk je posléze povolán díky převzetí trůnu v Čechách králem do Říše, Ota ho zřejmě v knížectví zastupuje.

17. 5. 1742 (275 let)

U obce **Chotusice**, nedaleko Čáslavi, se střetla vojska pruského krále Fridricha II. s habsburskou armádou Karla Lotrinského. Habsburské vojsko prohrálo, ale Marie Terezie, přes ztrátu Slezska, dosáhla obnovení diplomatických rozhovorů a 28. 7. 1742 uzavření míru s Pruskem.

Zachránce habsburské monarchie (230 let)

Český šlechtic a rakouský vojevůdce Alfred kníže Windischgrätz se narodil 11. 5. 1787 v Bruselu. Během své služby v císařské armádě prošel napoleonskými válkami a za své mimořádné zásluhy z roku 1814 byl dekorován rytířským křížem Vojenského řádu Marie Terezie a povýšen na plukovníka Konstantinových kyrysníků.

Kníže Alfred patřil ke staré české zemské šlechtě, jež získala inkolát (lat. incola, pojem českého a rakouského stavovského práva, označující příslušnost k plnoprávným domácím šlechtickým rodům) a statky v Čechách již roku 1574. Většinu svého života strávil v armádě a od roku 1840 působil ve funkci velícího generála v Čechách. O svém povýšení prohlásil: „Člověk začíná až baronem.“ Vrcholem jeho kariéry byl revoluční rok 1848, kdy se spolu s chorvatským bánem (regionální správce či vládcem) Josifem Jelačićem a polním maršálem Václavem Radeckým stal symbolem záchrany monarchie. Téhož

roku se stal ministrem, ale jako konzervativce nezískal sympatie revolucionářů, proto z úřadu odešel. Během pražských svatodušních bouří přišel 12. června 1848 o manželku Eleonoru, roz. Swarzenbergovou a jeho prvorozený syn byl těžce raněn. V lednu 1849 se mu nepodařilo v Budíně a Pešti zlomit odpor povstalců a další neúspěchy v ofenzivě vedly k jeho odvolání z postu velitele císařské armády. Do armády a vyšší politiky se již nikdy nevrátil. Zemřel 21. března 1862 ve Vídni a jeho ostatky byly převezeny na rodové panství v Tachově.

Veronika Kočová

foto © Wikimedia Commons

Mařákův student „krajinař“ (140 let)

Otakar Lebeda patří k **nejvýznamnějším českým malířům, zejména pak krajinařům**. Pozdější žák Julia Mařáka se narodil na pražských Hradčanech 8. května 1877 v rodině úspěšného majitele povoznictví. Přesto osud jeho života příliš nepřál.

Maškarní bál (kolem roku 1901)

Umělecké nadání se u něho projevilo záhy. V patnácti letech, jako žák Julia Mařáka, již nastoupil na pražskou Akademii do Mařákovy krajinařské školy. Zpočátku byl ovlivněn malíři Antonínem Chittussim či Camillem Corotem. Poté co roku 1898 navštívil v rámci stipendia Paříž a Barbizon, začíná se u něho projevovat silný vliv impresionistů. Zaměřil se na figurální malbu. Tak také vzniklo jeho poslední dílo – Zabítý bleskem. Na tomto velkoformátovém plátně jsou rozpoznatelné prvky expresionismu. Dílo ale nikdy nedokončil, protože se 12. dubna 1901 v lesíku nad Malou Chuchlí z dosud neznámých důvodů zastřelil. Tak vyhasl život mladého, teprve

Otakar Lebeda

čtyřicetiletého nadějněho malíře. V letech 2009–2010 si bylo možné připomenout jeho osobnost i talent na dosud poslední retrospektivní výstavě ve Valdštejnské jízdárně Národní galerie v Praze.

-lucas-

foto © Wikimedia Commons

1902
(115 let)
Anny Ondráková
* 15. 5. 1902
† 28. 2. 1987
česká herečka

1907
(110 let)
Jan Pivec
* 19. 5. 1907
† 10. 5. 1980
český herec

1917
(100 let)
Manifest českých spisovatelů
vydán 17. 5. 1917,
autorem byl Jaroslav Kvapil

„Zlatá“ Věra Čáslavská (75 let)

Od svého dětství se věnovala baletu, krasobruslení a mezinárodní sportovní kariéru gymnastky odstartovala na mistrovství světa ve sportovní gymnastice v Moskvě v 16 letech. V soutěži družstev tu československé gymnastky obsadily druhé místo a ve víceboji jednotlivců skončila Věra osmá.

Věra Čáslavská se narodila v Praze 3. 5. 1942 a stala se jednou ze dvou gymnastek historie, která získala zlaté medaile ve víceboji na dvou po sobě jdoucích olympiádách (Tokio, Mexiko). Zlato z víceboje vyhrála na mistrovství světa v roce 1966 a na mistrovství Evropy v letech 1965 a 1967. Dodnes drží rekord gymnastů v absolutním počtu individuálních zlatých olympijských medailí a neokusila hořkost porážky v letech 1964–1968 na velkém mezinárodním závodě ve víceboji. V průběhu Letních olympijských her v Mexiku (1968), po kterých ukončila svou sportovní kariéru,

se provdala za Josefa Odložila, českého olympionika v běhu. Téhož roku byla vyhlášena nejlepší sportovkyní světa. Poté co ve stejném roce podepsala petici Dva tisíce slov, za což byla v roce 1971 vyloučena z řad členů ČSTV, alespoň dokončila FTVS UK v Praze (1974) a věnovala se trenérství doma a v letech 1979–1981 v Mexiku. V rozmezí let 1990–1996 byla předsedkyní Československého olympijského výboru a v letech 1995–2001 i členkou Mezinárodního olympijského výboru. Svůj poslední zápas, s rakovinou slinivky, prohrála 30. srpna 2016.

Martina Jurová

foto © Wikimedia Commons

Klasik české fotografie (75 let)

Připomeňte si s námi výročí narození významného českého výtvarného fotografa, který fotografoval na velkoformátový deskový přístroj. Řeč není o nikom jiném než o Janu Reichovi, jednom z posledních klasiků české fotografie, který se narodil v Praze 21. května 1942.

První fotografie Prahy pořídil po maturitě, koncem 50. let. V 60. letech pracoval jako rekvizitář ve filmových studiích Barrandov a pak nastoupil na dvouletou vojenskou službu. Poté pracoval jako fotograf družstva Fotografie v Praze, kde si osvojil práci s velkoformátovou kamerou. Pracoval ale také jako dělník v cirkusech Evropa či Kludský a v letech 1965–1970 zahájil studia na pražské FAMU, obor výtvarná fotografie. S příchodem „spojeneckých vojsk“ v srpnu 1968 ale skončila jeho možnost fotografovat pro časopisy, proto koncem roku 1969 odjel na stipendijní pobyt do Francie. Po návratu zpět dokončil studium na vysoké škole. Koncem 70. let se oženil, koupil chalupu na venkově a po dalších třicet

let dokumentoval pomocí velkoformátových aparátů českou krajinu, převážně Sedlčansko. V devadesátých letech pořizoval záběry slavných pamětihodností, jejichž výběr byl vydán knižně a oceněn hlavní cenou Magnesia Litera. V roce 2000 založil spolu s dalšími fotografy skupinu Český dřevák – odvozeno od dřevěného skříňového fotoaparátu. Z výtvarného světa odešel v pouhých 67 letech, 14. listopadu 2009.

Lucie Sládková

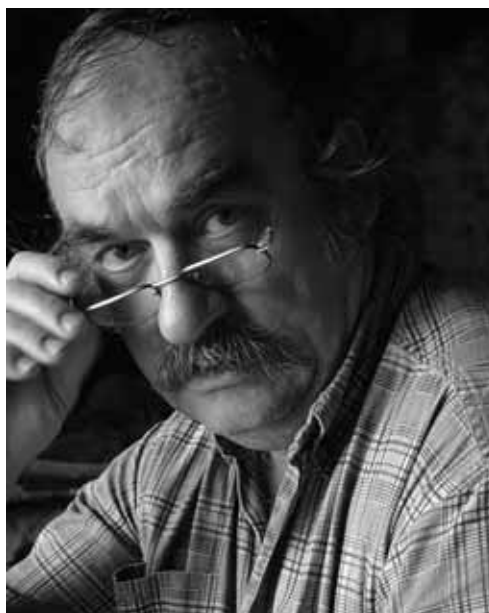

foto © Wikimedia Commons

1922
(95 let)
Jiří Pleskot
* 3. 5. 1922
† 1. 12. 1997
český herec

1922
(95 let)
Karel Effa
* 23. 5. 1922
† 11. 6. 1993
český komediální herec

1927
(90 let)
Tomáš Garrigue Masaryk
24. 5. 1927
byl potřetí zvolen prezidentem Československé republiky

Historia magistra vitae

18. 5. 1872 (145 let)

Za podpory Vojtěcha Náprstka odjel na svou první cestu do jižní Afriky **Emil Holub**, český lékař, cestovatel, kartograf a etnograf. V Africe pracoval jako lékař a současně se mu podařilo sestavit přírodovědeckou sbírku, kterou ve dvaceti bednách odeslal Náprstkovi do Prahy.

20. 5. 1897 (120 let)

V Praze se narodil český pediatr **prof. MUDr. Josef Švejcar, DrSc., Dr.h.c.** V letech 1945–1966 byl již jako řádný profesor přednostou I. dětské kliniky a poté se stal vedoucím pediatrické katedry Ústavu pro doškolování lékařů a farmaceutů v Praze.

24. 5. 1872 (145 let)

Následkem bouře trvajících 2 dny došlo k **rozvodnění říček Blišanky a Střely** s následnou povodní, umocněnou protržením hrází 5 rybníků. Při devastaci území dnešního Podbořanska a Žatecka přišlo o život mnoho desítek obyvatel.

30. 5. 1917 (100 let)

Na zahájení říšské rady přednesl poslanec F. Staněk **státoprávní prohlášení**. Vyjádřil nespokojenost s dualistickým uspořádáním říše a chtěl její přeměnu ve spolkový stát. S vlastním státoprávním prohlášením zjevně protirakouského obsahu vystoupil A. Kalina, který požadoval zřízení samostatného československého státu.

31. 5. 1892 (125 let)

Dne 31. května 1892 se na rudném dole Marie na Březových Horách v Příbrami odehrála **jedna z největších důlních katastrof v Evropě**, při níž zahynulo 319 horníků. Stalo se tak díky požáru, který vznikl nedbalostí při výměně knotu lampy.

Loreta Dientzenhoferů Příběh loretánského průčelí

Působivé barokní průčelí, které je jednou z výrazných dominant Prahy, zná každý. Tušíte ale, jak vypadala Loreta předtím, než Filip Hyacinth kníže z Lobkowicz zadal Kryštofu Dientzenhoferovi, aby tuto výraznou architektonickou kulisu vytvořil?

Dnešní návštěvníci většinou ani nevnímají, že průčelí nevzniklo současně s celým areálem Lorety, ale až téměř 100 let po jeho založení. A právě na zajímavou stavební historii loretánského průčelí bude zaměřena letošní hlavní sezonní výstava.

Ve spolupráci s předními odborníky na barokní architekturu i s památkáři bude prezentován „příběh průčelí“ v průběhu 17. a 18. století. Pozornost bude zaměřena také na sochařskou výzdobu

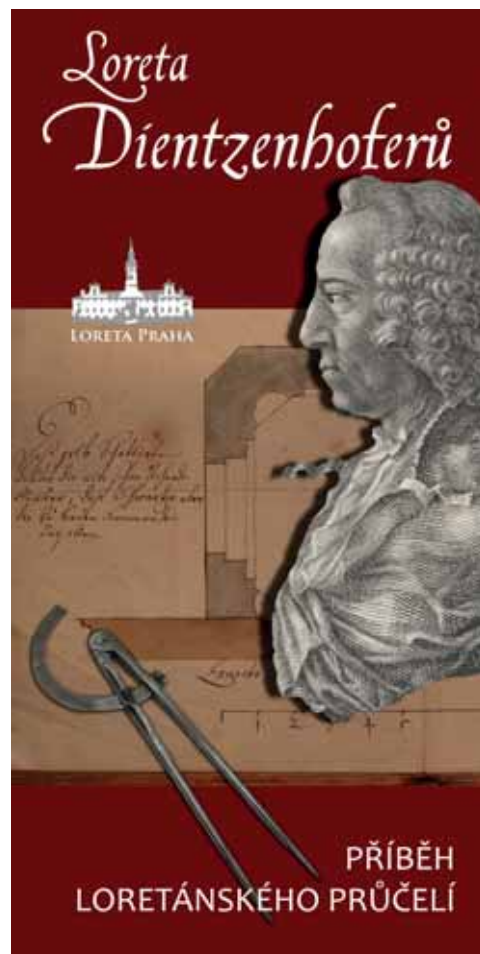

Kryštof a Kilián Ignác Dientzenhoferové – rukopis smlouvy, 1722, Řádový archiv kapucínů, dep. NA Praha

průčelí, která je od počátku velmi problematická. Díky použití nekvalitního pískovce byla řada soch velmi záhy poškozena. Jejich špatný stav zapříčinila také poloha Lorety poblíž městských hradeb, kdy byl prostor Loretánského náměstí často ohrožen střelbou nepřátelských vojsk při obléhání Prahy. V rámci výstavního projektu bude veřejnosti představen soubor originálních torz soch andělů z loretánské balustrády. Vystavena bude řada dobových vedut Loretánského náměstí, návrhové kresby sochařské výzdoby i rukopisy slavných architektů. Tři nové architektonické modely zachytí areál Lorety v klíčovými letech 1664, 1699 a 1720 – uvidíte na nich, jak se místo postupně proměňovalo ještě před tím, než do jeho osudu zasáhli otec a syn Dientzenhoferové. Pro zrakově postižené návštěvníky připravujeme haptický model současné podoby Lorety, který jistě ocení také nejmenší návštěvníci.

Výstava je prodloužena až do konce roku 2017.

www.loreta.cz

Praha:

PRAŽSKÉ KAVÁRNY

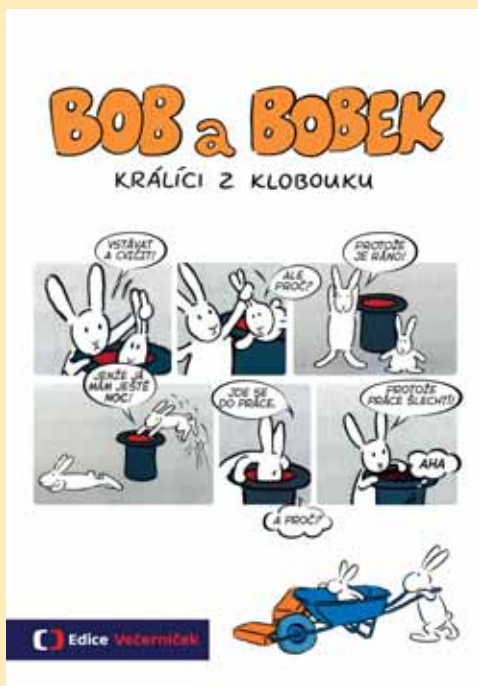
Kam v Praze na dobrou kávu?

Přijďte si pro průvodce zdarma do informačních center Prague City Tourism nebo navštivte: www.kavarny.praque.eu

Yum
ryzí emoce

Prague
City Tourism

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Edice Večerníček
Bob a Bobek
Králíci z klobouku

Klobouk kouzelníka Pokustona není obyčejný klobouk. Bydlí v něm totiž dva králíci – Bob a Bobek. Když ráno vstanou, zacvičí si a jdou do práce. Každý den zažívají nová a nečekaná dobrodružství a veselé příhody. Setkáme se s nimi v devíti příbězích a dozvíme se, jak pracovali na zahradě, na stavbě, u pumpy či jako truhláři, jak si zajezdili na koloběžce i na bruslích, jak si zaléтали vzduchem a jak se ocitli na moři a také na útěku. Komiksově zpracování prvních 9 dílů kultovního večerníčku, který se umístil na prvních příčkách v rámci ankety oblíbenosti z Večerníčkovy pohádkového špalíčku.

? Který známý český kreslíř vtiskl Králíkům z klobouku jejich nezaměnitelnou podobu?

- a) Vladimír Renčín
- b) Petr Urban
- c) Vladimír Jiránek

Své odpovědi nám pošlete do 15. května z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

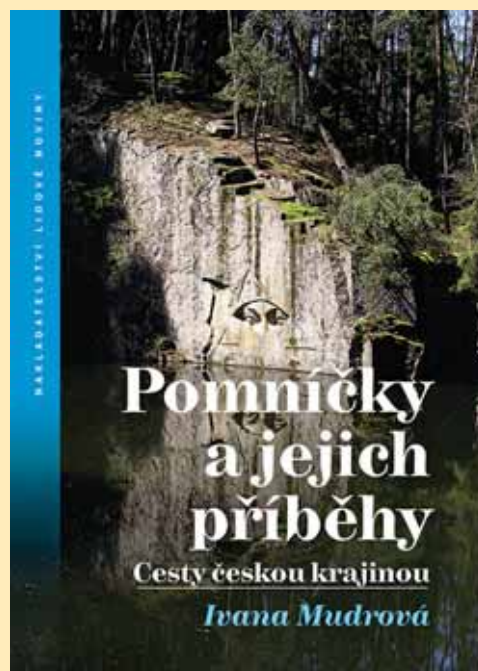

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop nebo na telefonním čísle 387 222 555.

Annie Barrowsová
Kája a Oliva
lámou rekordy

Další z příběhů dvou nejlepších kamarádek, které nikdy neměly v plánu se mít rády. Oliva se nudí, až jí jednoho dne paní učitelka přinese knihu světových rekordů a ona se dozví o největších, nejmenších a nejzvláštějších věcech na světě. Brzo propadne celá druhá třída rekordní horečce. Kdo udělá nejvíc hvězd? Kdo si pověsí na obličej šestnáct lžic? Je opravdu možné řvaním rozbít sklenku? Kája s Olivou mají vlastní plán, jak vytvořit rekord, plán plný hlíny, zkamenělin, izolepy a – jako pokaždé – užít si spousty legrace!

cena: 199 Kč
www.kniha.cz

Ivana Mudrová
Pomníčky a jejich příběhy
Cesty českou krajinou

Pozapomenuté pomníčky tragédií, šťastných náhod, loveckých úspěchů i dávných vojenských šarvátek doposud stojí v lesních zákoutích, podél cest i na okraji obcí. A provázejí je i nevšední příběhy, které by neměly upadnout v zapomnění. Kamenné monoly, obrázky i kříže tiše čekají na své znovuobjevení. Putování občas zpestří i soudobé recesistické a umělecké objekty (Cimrmanova mohyla v zastávce Kaproun, Žižka v Sudoměřicích u Bechyně, Památník odposlechu u Lipnice, pomníček Broučků...). Největší a nejslavnější skupina pomníčků se nachází v Jizerských horách, vydáme se však za nimi od Šluknovského výběžku přes Liberecko do východních Čech, na Plzeňsko i šumavskými lesy do jižních Čech a dále na Vysočinu.

cena: 249 Kč
www.nln.cz

Jan Pěta
Literární průvodce
Hradcem Králové

Kniha nabídne literární procházky historickým centrem i novodobým Hradcem Králové. Zavede vás k místům spjatým s životem známých i méně známých českých spisovatelů, mj. Karla Čapka, Václava Deyla, Viktora Fischla, Ignáta Herrmanna, V. K. Klicpery, Rudolfa Medka ad. Publikace je doplněna dobovými i současnými fotografiemi, portréty a dalšími ilustracemi. Širší verze této knihy vychází i v elektronické podobě na stejnojmenném CD a od března 2017 ji naleznete na webových stránkách Knihovny města Hradce Králové.

cena: 289 Kč
www.knihovnahk.cz

Dny Kralup 2017

Chcete zažít dny plné hudby, sportu a zábavy?

Přijďte k nám do Kralup nad Vltavou ve dnech 7. června až 11. června 2017.

Prožijeme Dny Kralup společně.

Více informací a program na www.mestokralupy.cz a www.kralupynadvltavou.info.

Městský úřad Kralupy nad Vltavou
Palackého náměstí 1, 278 01 Kralupy nad Vltavou
tel.: + 420 315 739 811
e-mail: mesto@mestokralupy.cz
www.mestokralupy.cz

Barokní poutní cesta do Hájku u Prahy

Přímo z historického centra Prahy-Břevnova můžete vyrazit směrem západním po staré barokní poutní cestě. Dvacet stejných výklenkových kaplí na ní bylo nepravidelně rozmístěno již před třemi sty lety.

Cesta vás dovede do františkánského kláštera v Hájku u Červeného Újezdu, který ukrývá dnes nejstarší loretánskou stavbu stojící na území České republiky. Trasa poutní cesty se v průběhu času několikrát změnila, některé kaple dosud stojí na původním místě, některé byly nedávno přeneseny. Dnes jich na cestě najdete pouze jedenáct, z jejich bohaté výmalby se do dnešních dnů až na nepatrné výjimky nic nezachovalo. První z nich na vás čeká v ulici Gymnastická na Dlabačově. Po cestě projdete historickým územím Tejnky, parkem na Ladronce, přes Bílou Horu se dostanete okolo Ruzyně a Řep do Hostivice. Při průchodu obcí minete Litovickou tvrz a přírodní památku Hostivické rybníky. Na trasu se můžete připojit v kterémkoli místě, orientaci vám usnadní devět informačních

tabulí nebo mapka (dostanete ji např. v Infocentru KČT). Celá poutní cesta je dlouhá 18 km a lze ji absolvovat pěšky či na kole. Spolek Poutní cesta Hájek za přispění mnoha dobrovolníků zajistil její každoroční jarní úklid. V její závěrečné etapě narazíte na rozestavenou kapli, která je postupně obnovována z prostředků veřejné sbírky. Poutní sezona v Hájku letos začíná 1. května 2017 Prvomájovou poutí, celý klášterní areál včetně loretu se otevírá veřejnosti v nepravidelných intervalech až do listopadu.

www.poutnicestahajek.cz

Jaro v Poděbradech – to je rozkvetlý park, fontány a rušné cyklostezky

Lázeňský park je v plném květu, fontány zurčí, cyklistické stezky se pomalu zaplňují koly a bruslaři. Pod poděbradským zámekem čeká výletní loď Král Jiří a turistický vláček. Poděbrady se pomalu probouzejí ze zimního spánku.

- 3. 6. **Oslavy 70 let basketbalu v Poděbradech**, basketbalová utkání a exhibice na kolonádě
- 17.–18. 6. **Mistrovství ČR mažorettek**, kolonáda
- 24. 6. **Festival dechových hudeb**, kolonáda

**Turistické
informační centrum**
tel.: +420 325 511 946
www.polabi.com

**Městské kulturní
centrum**
tel.: +420 325 612 505
www.ipodebrady.cz

Kromě nádherného parku a malebného okolí, které láká k procházkám a výletům, je pro návštěvníky připravena pestrá paleta sportovních a kulturních akcí. Podrobný přehled akcí najdete na www.ipodebrady.cz.

- 12.–14. 5. **Retrofestival „Cesta dobou“ a zahájení lázeňské sezony**, kolonáda
- 20.–21. 5. **Evropský šampionát v chůzi**, kolonáda
- 27. 5. **Poděbradské dračí srdce**, dračí loď, Jezero
- 3. 6. **Slavnosti krále Jiřího**, 1. a 2. zámecké nádvoří

Steinbrennerova tiskárna

Logická hra na principu her únikových

Vimperk

náměstí Svobody 8 – stará radnice

Kontakt

a rezervace:

388 402 230

www.vimperk.cz

Dvě století od vzniku jízdního kola (200 let)

V letošním roce si připomínáme výročí vzniku prvního bicyklu. Při porovnání tehdejších dřevěných konstrukcí s dnešními karbonovými rámy a specializací jednotlivých typů kol si uvědomíme ten ohromný technický skok.

Draisina kolem roku 1820

Tento vývoj stále pokračuje a těžko odhadovat, zda a kde se zastaví. Kdo jste navštívili nějaký veletrh kol, jistě mi dáte za pravdu. Ale zpět k historii jízdního kola. Vynález kola je přisuzován bádenskému lesmistrovi baronu von Draisovi, jehož „běhací stroj“ byl poprvé představen v roce 1817. Na bicyklu, pro který se vžil název draisina, se jezdec odrážel nohama od země.

Na připravované výstavě historických kol na zámku v Čechách pod Kosířem bude k vidění netradiční draisina vyrobená ve 20. až 30. letech 19. století, zřejmě olomouckým měšťanem Antonem Schigartem. Expozice bude otevřena 1. května a představí 14 historických kol. Autoři výstavy, Ivo Hrubíšek a Miroslav Papoušek, obsáhli všechny důležité historické vývojové stupně jízdního kola, včetně Michauxova velocipedu i takzvaných bezpečných kol vyráběných od roku 1885. Všem zájemcům o historii jízdního kola můžeme vedle návštěvy této zajímavé expozice doporučit také knižní novinku z pera Pavla Eliáše, která vyšla k výročí vzniku jízdního kola pod názvem „Velociped, bicykl, JÍZDNÍ KOLO, vynález, který sblížil svět“.

Milevský menhir

V bukovém lese západně od Milevska, v kopci asi 200 metrů od místního židovského hřbitova, stojí dvoumetrový menhir, o jehož historii není známo téměř nic. Snad jen to, že byl objeven psychotronikem a fotografem Pavlem Kozákem.

Podle dobových záznamů do roku 1939 stál, pak se zřejmě během druhé světové války zřítíl a o jeho znovuvztyčení se zasloužil Pavel Bartl v srpnu roku 1999. Kámen je zmiňován v knize Vývoj Milevska a okolí od pravěku až do roku 1939 autora Ing. Jaroslava Růžičky. Z této publikace také vycházejí dnešní stavitelé menhirů. Pohanští obětní kameny byly v době raného křesťanství ničeny, ale na tomto se prý našel křížek, který je nyní schován v zemi, a tak je pravděpodobné, že mohl označovat i neštěstí z doby již křesťanské. Je ale také možné, že v době, kdy se brojilo proti pohanům a pohanství, někdo horlivý chodil krajem a označoval padlé kameny pro budoucí věky. K menhiru se dostanete v rámci přírodně krajinářského okruhu kolem milevského kláštera, který byl vyznačen Klubem českých turistů v roce 2014.

Kam na výlet? Na Třeboňsko!

Zajímavé svou architekturou, cenné historií a podmanivé svými přírodními krásami – takové je Třeboňsko. Turistická oblast, která se rozkládá na území téměř 800 km², pojímá až 44 nádherných jihočeských obcí. Oblast se skládá ze tří celků, které se samostatně promítly i do nového loga oblasti. Modrá barva značí třeboňské rybníky, žlutá barva selské baroko Veselska a zelená barva lesnatou krajinu na Vitorazsku.

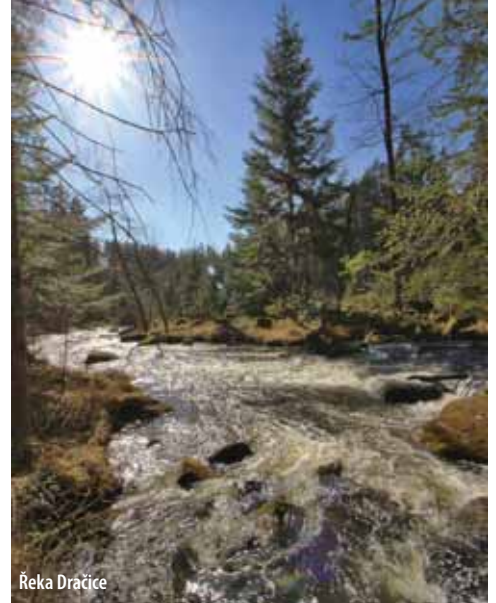
Pohádkový most přes rybník Vítek

Mimořádné přírodní hodnoty vedly v roce 1977 k zařazení Třeboňska do sítě biosférických rezervací UNESCO a v roce 1979 pak k vyhlášení CHKO Třeboňsko. Návštěvníci oblasti, turisté, rybáři, cyklisté, vodáci i lázeňští hosté dodnes obdivují kraj, kterému vévodí stříbřité hladiny rybníků jako perly navlečené na modré stuhu potoků a řek. Třeboňsko je přímo stvořené pro aktivní rodinnou dovolenou. V turistické oblasti se nachází nespočet cyklostezek, které uspokojí jak méně zdatné cyklisty díky rovinatému povrchu, tak i náročnější sportovce díky délce cyklostezek.

Z největších turistických zajímavostí Třeboňska uvádíme: CHKO Třeboňsko, třeboňskou rybníční soustavu, Soběslavsko-veselská blata se selským barokem, meandry řeky Lužnice (vodáctví, kempy), zámky (Třeboň, Chlum u Třeboně, Jemčina, Stráž nad Nežárkou), města (Veselí nad Lužnicí,

Nadějská rybníční soustava

Řeka Dračice

Třeboň, Suchdol nad Lužnicí, České Velenice), církevní památky, Schwarzenberskou hrobku, rozsáhlou sítí cyklostezek a naučných stezek, venkovskou turistiku, pískovny, Slatinné lázně Třeboň a pivovar Bohemia Regent.

Turistická oblast Třeboňsko chystá letos několik novinek, např. novou expozici „Třeboň v marci-pánu“, jejíž otevření na Masarykově náměstí v Třeboni se plánuje na konec května. Pravidelně také aktualizujeme kalendář kulturních, společenských a sportovních akcí v celém regionu Třeboňska.

www.jiznicechy.cz/treboňsko

Jindřichohradečáci zahájí turistickou sezonu šlápnutím do pedálů

Akce s názvem Přes kopec na Hradec aneb Jindřichohradecký pedál má ve městě nad Vajgarem mnohaletou tradici. Pravidelně se jí účastní stovky cyklistů i pěších, kteří společným výslapem symbolicky zahajují novou turistickou sezonu v Jindřichově Hradci. V letošním roce bude start i cíl jarního Pedálu v prostorách Tyršova stadionu.

V sobotu 21. května se zájemci z řad cyklistů vydají ve 13.30 ulicemi Kmentovou a Husovou po cyklostezce pod Gymnáziem Vítězslava Nováka, dále Nežáreckou ulicí k Lišnému dvoru směrem na Horní Žďár, Dolní Žďár, Horní Lhotu, Vydří, Plavsko, poté přes Hatín a Buk zpět do Jindřichova Hradce. Trasa měří cca 28 km.

O půl hodiny později, tedy ve 14 hodin, se na vycházkový okruh městem vydají pěší účastníci akce. Trasa, jež měří cca 3,5 km, je prakticky shodná s v minulosti vydanými interaktivními průvodci Jindřichovým Hradcem a zájemce zavede k největším turistickým lákadlům a pamětihodnostem

našeho města. Na třech vybraných místech budou pro účastníky připravena tajenková slova, z nichž nakonec vznikne motto letošního Pedálu. To by měli účastníci pěší trasy vepsat do připraveného formuláře na tradičním diplomu akce.

Po absolvování pěší i cyklotrasy čeká na účastníky akce na Tyršově stadionu bohatý doprovodný

program. Již nedílnou součástí každého Pedálu se stalo losování tomboly a účastníci akce se na něj mohou těšit také letos. Na řadu přijde cca v 16.30 hodin a hlavní cenou bude i tentokrát jízdní kolo.

www.jh.cz

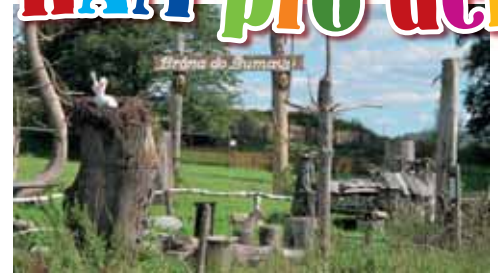
Za pohádkou a skřítky na Šumavu

Pohádková chalupa v Mlázovech na Klatovsku nabízí ojedinělou výstavu šumavských skřítků, víl, vodníků, čertů a jiných pohádkových bytostí, která vám přiblíží jejich život, kde bydlí nebo kde je můžete zahlédnout.

Kromě pohádkové výstavy je pro děti připraveno maňáskové divadlo a ateliér, kde si každý může vyrobit suvenýr, dárek či vlastního skřítku. V pohádkové zahradě na malé i velké návštěvníky čeká Rarášova stezka, perníková chaloupka, čertovna, hotel pro hmyz, pohádkový golfík,

mandalový okruh či královská vyhlídka na hrad Troškov. Uvidíte malou pohádkovou rezervaci, projdete bránou do Šumavy, posedíte na lavičce lásky nebo v energetickém kruhu. Nově je instalována expozice Klostermannova Šumava. Připraveno je plno interaktivních her a soutěží. Nabízíme také možnost občerstvení, ohniště na opékání, ubytování v apartmánu nebo autokempu. Ideální

Když malí nevědí, velcí poradí...

Který spisovatel se ve své tvorbě často věnoval Šumavě?

- a) František Palacký
- b) Karel Klostermann
- c) Karel Čapek

? Své odpovědi nám pošlete do 15. května z www.kampocesku.cz/ souteže nebo poštou na adresu redakce.

Deset autorů správných odpovědí obdrží od Pohádkové chalupy omalovánky a volnou vstupenku pro 2 osoby.

jako program pro školy, školky, rodiny s dětmi. Na své si přijdou i dříve narození. **Přijďte se malinko „POBÁT a ZAPOHÁDKOVAT“.**

Program pro školy, školky – Cesta za poznáním se Šumavousem.

otevírací doba

květen–červen, září:

denně mimo pondělí | 10–17 hod.

červenec–srpen: denně | 10–18 hod.

Pohádková chalupa Mlázovy

Mlázovy 18, 341 42 Kolinec

Informace a objednávky skupin

mobil: +420 608 961 611

e-mail: pohadkovasumava@seznam.cz

www.pohadkovachalupa.cz

volná vstupenka

na výstavu a zahradu pro dítě do 12 let v doprovodu dospělého

Pohádková chalupa Mlázovy u Kolince
Informace a objednávky skupin
608 96 16 11, pohadkovasumava@seznam.cz

www.pohadkovachalupa.cz

Špitální kostel v Jáchymově

Navštivte nejstarší dochovanou raně renesanční stavbu města Jáchymova. Špitální kostel postavený v letech 1516–1520 nebyl jako jedna z mála budov zničen rozsáhlým požárem na konci 19. století. Jedná se o unikátní kostel venkovského typu, který nemá na české a saské straně obdoby.

Stavba je celohrázděná, zaujme vysokou sedlovou střechou krytou šindelem a vzácným oltářem z dílny

Lucase Cranacha. Pravidelné prohlídky se konají od dubna do konce října, a to v předem stanovených termínech. Rozpis s přesným datem najdete na www.mestojachymov.cz a FB profilu: Jáchymov – oficiální stránky města. V případě skupin nad 10 osob je možné domluvit i mimořádnou prohlídku.

Začátky jednotlivých prohlídek jsou ve 14 a v 15 hodin. Provázet vás budou pracovnice IKC Jáchymov. Těšíme se na vás.

IKC Jáchymov
tel.: +420 353 811 379
www.mestojachymov.cz

JAN BECHER

MUZEUM

EXKURZE & DEGUSTACE

*Nestačí je vidět... Nestačí je číst...
Musí se ochutnat!*

Navštivte Jan Becher Muzeum v centru Karlových Varů, kde se Becherovka od roku 1867 po dlouhých 143 let vyráběla. Přímo v prostorách muzea jsme pro Vás připravili milé překvapení: ochutnávku nejen výtečné Becherovky, ale i ostatních produktů firmy Jan Becher. Provedeme Vás naší bohatou expozicí včetně nově zrekonstruovaných sklepních prostor a ukážeme Vám množství dobových exponátů a fotografií. A protože přesné složení Becherovky je již více než 210 let tajemstvím, pozveme Vás na projekci filmu, který Vám možná odhalí některá tajemství výroby tohoto magického líkeru ze srdce Evropy.

ÚTERÝ – NEDĚLE
9.00 - 17.00

T.G. MASARYKA 282/57, 360 01
KARLOVY VARY
tel.: +420 359 578 142,
muzem@pernod-ricard.com
www.becherovka.cz

SEZNAMTE SE...

TOP AKCE LÁZEŇSKÉ SEZÓNY 2017

Zahájení lázeňské sezóny 2017
12.5. – 14.5. 2017

Jazzové lázně 2017
24.6. – 30.6. 2017

SpaRun
Mariánské Lázně
15.7. 2017

58. Chopinův festival
17.8. – 26.8. 2017

Marienbad Film
Festival
29.8. – 2.9. 2017

Folklorní festival
Mariánský podzim
14.9. – 17.9. 2017

MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

www.marianskelazne.cz

Expozice mechanických hraček značky Husch v zámku Valdštejnů v Litvínově

V litvínovském zámku Valdštejnů je možné do konce roku zhlédnout plechové hračky zn. HUSCH od kdysi nejvýznamnější a největší továrny na výrobu mechanických hraček v Československu Heller & Schiller.

Nacházela se právě v Horním Litvínově. Sběratelé Miroslav Smaha a Michal Widený vystavují autíčka, vláčky, letadla ve městě, kde byly před několika sty lety vyrobeny.

Firma Viktora Hellera a Ernsta Schillera začala jako jedna z prvních v Československu vyrábět mechanické vláčky a autíčka na pérový pohon. Hračky byly kvalitní a oproti německým levné, proto se továrna rychle rozvíjela a zboží dodávala do Německa, Rakouska, Polska, Maďarska, Francie, Austrálie i Ameriky. Výroba hraček začala již v roce 1925 a pokračovala až do roku 1938, kdy majitelé židovského původu museli odejít z vedení firmy. Na

výstavě jsou k vidění i hračky z období pokračující výroby v letech 1938–1945 pod vedením německé firmy Kurt Schmidt & Co., která spolupracovala také s německou firmou Märklin.

Nejen milovníky mašinek uchvátí množství různě barevných vláček a elektrifikované kolejiště. Ve vitrínách jsou celé jejich sady, včetně původních krabic. Vedle nich stojí autíčka, letadla, vojenská technika, jako tanky, polní děla, protiletectvé kanony. Továrna měla zhruba 80 zaměstnanců, vyráběla i něco pro děvčata, a to plechová kamínka, nádobíčko, kyblíčky, koněvky, bábovičky, ale hlavně převažovaly mechanické hračky pro kluky. Na výstavě

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. V jakém městě se nacházela největší továrna na výrobu mechanických hraček v Československu?
2. Pod jakou značkou vyráběla firma Heller & Schiller mechanické hračky?
3. V jakém období vyráběla firma Heller & Schiller mechanické hračky?

? Své odpovědi nám pošlete do 15. května z www.kampocesku.cz/ souteže nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží ceny věnované městem Litvínov.

Zámek Valdštejnů v Litvínově

jsou i hračky ze dřeva, které se vyráběly v Mníšku nedaleko Litvínova, tuto dílnu továrníci koupili. Za pozornost stojí i diorama s hračkami HUSCH představující historické události z dějin Československa.

Zámek Valdštejnů nabízí i výstavu **VÁNOCE A VELIKONOCE PO CELÝ ROK**, na které je možné načerpat inspiraci na výrobu tradičních i zcela netradičních ozdob a dekorací. Do konce září je přístupná expozice **SRDCERÁJ** autorů Michala Cihláře a Veroniky Richterové, kde jsou k vidění srdce na tisíc způsobů.

otevřeno: st–ne 10–12 / 13–17 hod.

vstupné: dospělí 50 Kč, důchodci 30 Kč, děti a studenti 20 Kč

Zámek Valdštejnů Litvínov
ul. Mostecká čp. 1
436 01 Litvínov
mobil: +420 603 151 600
www.litvinov.cz

TEREZÍNSKÁ TRYZNA 2017

Vzpomínková akce 21. 5. 2017 u příležitosti 72. výročí osvobození k uctění obětí nacistické perzekuce.

program

9.50–10.00	Nástup Čestné stráže AČR a hudby na Národní hřbitov
10.00–10.30	Kladení věnců na Národní hřbitov
10.30–10.33	Hymna ČR
10.33–10.38	Vítání hostů – Jan Munk, ředitel Památníku Terezín
10.38–10.43	Zahájení tryzny – Jaroslav Vodička, předseda ÚV ČSBS
10.43–10.58	Hlavní projev – Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR
10.58–11.03	Křesťanská modlitba – Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický
11.03–11.08	Židovská modlitba – Karol Efraim Sidon, vrchní zemský rabín
11.08–11.15	G. Verdi: Requiem – Lacrimosa a Agnus Dei, Děčínský pěvecký sbor
11.15–11.18	Závěr tryzny – Jan Munk, ředitel Památníku Terezín
11.18–11.22	Odnesení státní vlajky a odchod Čestné stráže AČR

začátek:	10.00 hod. na Národním hřbitově před Malou pevností
pořadatel:	Památník Terezín pod záštitou Ministerstva kultury ČR
spolupořadatelé:	Ústřední výbor Českého svazu bojovníků za svobodu, Ústecký kraj, město Terezín, Federace židovských obcí v ČR a Terezínská iniciativa

Po dobu konání Terezínské tryzny (cca do 12 hod.) je Malá pevnost pro veřejnost uzavřena! Po celý den se nevybírá vstupné v žádném objektu Památníku Terezín.

PAMÁTNÍK TEREZÍN
MALÁ PEVNOST
MUSEUM GIBETTA
národní kulturní památka

www.pamatnik-terezin.cz
www.facebook.com/TerezinMemorial

Památník Terezín vydává k 70. výročí svého vzniku známkový sešitek

Známky přibližují terezínskou sbírku výtvarných děl předních českých umělců a tvorbu dětí zúčastňujících se každoročně vyhlašovaných výtvarných soutěží. V den konání Terezínské tryzny **21. května 2017** bude **od 9 do 14 hod.** v aleji u Národního hřbitova v Terezíně v provozu příležitostná přepážka České pošty. Zde bude možné získat otisk příležitostného poštovního razítka vyrobeného u příležitosti jubilea této jedinečné paměťové instituce.

Zahájení turistické sezony v Krušných horách s Dopravou Ústeckého kraje

Na Komáří vížce bude dne 20. 5. 2017 v 9 hodin zahájena turistická sezona v Krušných horách. Akci pořádá Destinační agentura Krušné hory a Ústecký kraj ve spolupráci s Lesy ČR, městem Krupka, Sport Krupka a Rodinným pivovarem Zichovec. Přijďte zahájit turistickou sezonu s výjimečně výhodným svezením nejdelší českou lanovkou. S jízdenkou Dopravy Ústeckého kraje (DÚK), zakoupenou do zóny 432 Krupka-Fojtovice, nebo s jednodenní síťovou jízdenkou DÚK je jízdné na lanovce zdarma.

Doporučujeme vám využít dopravu autobusu DÚK č. 458, 485, 484, 486 nebo vlakem linkou U1 na nádraží Krupka-Bohosudov, odkud je zajištěna kyvadlová autobusová doprava k lanovce. Vydat se můžete na výletní okruh k Sedmihůrské vyhlídce se soutěži a atrakcemi pro děti. Můžete

vyzkoušet rodinnou trasu s využitím mobilní aplikace v terénu „Skruté příběhy“. Připravena je Labe Aréna s veslařským trenažérem, Off road safari s terénním vozidlem, BESIP a tým silniční bezpečnosti se simulátorem nárazu, simulačními „opilckými“ brýlemi a také dopravní testy.

Vyzkoušíte „Pívobus“ Pivovaru Zichovec u Loun a oceníte grilování selete na vrcholu Komáří vížky. Aktuální informace naleznete na www.branadocech.cz; www.krusne-hory.org; www.dopravauk.cz a také na www.sportkrupka.cz.

Kaple sv. Wolfganga

foto © Jan Watzek

**Destinační agentura
Krušné hory, o. p. s.
Klíny 61
436 01 Litvínov
mobil: +420 777 651 270
e-mail: reditel@krusne-hory.org
www.krusne-hory.org**

Krušné hory

Barokní Litoměřice ožívají tradičními akcemi

Navštívili jste Litoměřice v sobotu 8. dubna? Pak jste si jistě nenechali ujít tradiční Velikonoční jarmark řemesel a dovedností, jehož již šestý ročník připravilo Centrum cestovního ruchu Litoměřice (CCR). Okouzující prostory litoměřického hradu a nádvoří byly zaplněny stánky rukodělných prodejců a pro malé návštěvníky nechyběly tvořivé dílničky. Vše doplnil bohatý doprovodný program, který byl zpřesněn o krmení živých zvířátek.

Jestliže se do malebných Litoměřic teprve chystáte, naplánujte si návštěvu na první červnový víkend. 3. června budete moci ochutnat, popřipadě si i něco zakoupit, z bohaté nabídky českých i moravských vín v rámci Litoměřického hroznu 2017, prezentační, soutěžní a prodejní výstavy vín.

Nepatříte mezi milovníky vína? Pak vězte, že rok 2017 byl vyhlášen Rokem baroka. A pokud si některá z českých měst mohou dát přízvisko barokní, pak jsou to rozhodně Litoměřice. Přijďte se přesvědčit a objevte kouzlo barokních Litoměřic,

centra na Mírovém náměstí.

Kam dál v Litoměřicích?

Vyhlídková věž Kalich – symbol města, skýtající krásný výhled na okolí
Expozice Důl Richard v proměnách času – mapuje temnou historii vápencového dolu Richard
Dómský vrch s katedrálou a věží sv. Štěpána
Muzea a galerie

www.litomerice-info.cz

foto © Josef Pospíchal

Nasvícená piazzetta před Vrchlického divadlem

Kouzlo světla rozzáří Louny

V pátek 14. července město Louny rozzáří 2. ročník festivalu Kouzlo světla. Ulice, veřejná prostranství i interiéry historických budov se promění pod taktovkou předních audiovizuálních umělců v umělecké objekty. Festival pořádá lounský spolek Sýkora 2020 ve spolupráci s městem Louny a několika kulturními institucemi.

Novinkou bude videomapping na Městské knihovně. Speciálně pro festival ho vytvoří František Pecháček. Jeho práci je možné vidět v Národním divadle a na festivalech u nás i v zahraničí. Přibudou další zastávky instalací: Mírové náměstí, proluka vedle synagogy v Hilbertově ulici, sklepení Oblastního muzea, kostel ČČSH.

Známostí festivalu je Jan Hladil, který po loňské audiovizuální laserové instalaci Rezonátor vystaví instalaci nazvanou Kubus. Významný sklářský výtvarník Rony Plesl přiveze do Loun světelnou plastiku. Představí se Jakub Nepraš, jehož dílo Metropolia znají diváci z Expa 2010 v Číně. Nejmladší účastníci festivalu je Gabriela Prochazka, využívající nové způsoby vyprávění prostřednictvím různých typů světelných zdrojů.

Festival opět zprostředkuje návrh řešení prostoru před Vrchlického divadlem s využitím geometrické kompozice Zdeňka Sýkory z roku 1962. Piazzettu černobíle rozzáří Roman Dušek a Jan Hladil. V době festivalu budou nasvícena vitrážová okna chrámu sv. Mikuláše a v rámci doprovodného programu se můžete těšit na hudební a taneční vystoupení. Slavnostní zahájení proběhne na Mírovém náměstí ve 20.00 hod.

www.louny.eu

foto © Pavel Planička

Hrad Vranov – poslední svého druhu

Hrad na strmém skalním útesu nad řekou Jizerou a obcí Malá Skála byl vystavěn počátkem 15. stol. Dnes je znám jako zřícenina skalního hradu Vranov-Pantheon, který je díky své délce téměř 400 m považován za nejdelší a nejkomplikovanější u nás. Nepřehlédnutelným je novogotický letohrádek důmyslně zasazený do skalního masivu, kde začíná prohlídkový okruh vedoucí na skalní vyhlídku U Kříže.

Vranov vystřídal v historii celou řadu pánů – Var-temberky, Smiřické i Valdštejny. V roce 1802 koupil maloskalské panství podnikatel František Zachariáš Römisch, který nechal hrad přestavět na Pantheon – památník slavných osobností své doby. Do pískovcového masivu vestavěl zmíněný letohrádek ve tvaru kaple, ale i desítky pomníků a pamětních desek. Römischovi nástupci už ale nevěnovali místu tolik pozornosti a Pantheon postupně podléhal přírodním vlivům.

Na hrad se dostanete pěšky z Malé Skály po červené turistické značce, což je z nádraží necelé

Roubenka v obci Vranové, v pozadí Vranov – Pantheon

2 km. Od záchytného parkoviště (na konci obce směrem na Harrachov vlevo) je to na hrad asi 0,5 km po lesním schodišti. Na kole je místo také

poměrně dobře přístupné a trasa vás povede úžasným údolím kolem malebného mlýna.

-mat-

foto © www.vejmenek.cz

Dálkové pochody 2017

Hledáte nové turistické cíle? Co takhle prozkoumat je na turistických pochodech? Přes jaro se jich „urodí“ pěkná řádka, stačí si jen vybrat. Kompletní seznam najdete na www.liberecky-kraj.cz nebo na Facebooku Liberecký kraj cestou necestou. A nezapomeňte se pochlubit fotoúlovkou.

6. 5. Lužická padesátka (Hrádek nad Nisou) – pěší pochod skrz Lužické hory s volnou náročností trasy 10, 15, 25, 35 a 50 km

6. 5. Novoborské pochody (Nový Bor) – třetí ročník pěšího pochodu Novoborskem na 10, 20 nebo 30 km

6. 5. Raspenavský pochod Jizerkami (Raspenna-va) – 44. ročník cykloturistického a pěšího pochodu napříč Jizerkami; pěší trasy 10, 20 nebo 30 km a cyklotrasy 30 nebo 60 km

8. 5. Dálkový pochod Ještěd – Kozákov – den

státního svátku 8. května si můžete zpestřit bezvadným a zajímavým dálkovým pochodem Ještěd – Kozákov. Projdete se krásnou krajinou Ještědského hřbetu a Českého ráje a cestou vás překvapí mnoho krásných výhledů. Pochod má celkem tři trasy: 15, 32 a 40 km

13. 5. Krajem Karoliny Světlé (Český Dub) – pěší pochod v délce 8, 15, 18, 23, 30 a 36 km

20. 5. Cesta pohádkovým lesem (Lomnice nad Popelkou) – cesta pohádkovým lesem v délce 3, 7 a 10 km

20. 5. Loupežnická pěšina pěšky i na kole (Mníšek u Liberce) – 45. ročník Loupežnické pěšiny je určen jak pro pěší turistiku, tak i pro cykloturistiku; pěší trasy jsou v délce 8, 15, 25 nebo 40 km a cyklotrasy v délce 30, 50 a 80 km

20. 5. Pochod pohádkovým lesem (Semily) – 14. ročník pochodu pohádkovým lesem v délce 3, 5 a 10 km

20. 5. Za kvetoucí měsíčníci (Kamenický Šenov) – 18. ročník tradiční pěší turistiky a cykloturistiky vedoucí přes krásnou přírodu okolí Kamenického Šenova; pěší trasy jsou v délce 3, 6, 14, 25 a 55 km, cyklotrasy v délce 40, 55 a 80 km

27. 5. Za Krakonošem na Kozinec (Jilemnice) – 2. ročník hvězdicovitého výstupu na Kozinec

Přehled „startovních míst i časů“
www.liberecky-kraj.cz

**VALDŠTEJNSKÉ
SLAVNOSTI**
19.-21.5.2017 | Frýdlant

Státní hrad a zámek Frýdlant

Frýdlantský betlém

Město Frýdlant zve 19.–21. 5. 2017 k návštěvě nejen Valdštejnských slavností

Připraven je dobový jarmark, řemeslné dílny, ohňový průvod a ohňostroj, vojenské ležení v parku, bitvy a také bohatý kulturní program. K nabídce města však patří i významné turistické cíle, které lákají k poznání malé i velké.

Návštěvu můžete zahájit na **novorenesanční radnici**, stojící na náměstí T. G. Masaryka v centru města. V jejím druhém patře naleznete **městské muzeum** s malou galerií obrazů, Valdštejnskou místností, měšťanským pokojem, střelnými zbraněmi, popravčím mečem a dalšími zajímavostmi.

Všem doporučujeme vystoupat na 48 metrů vysokou **radniční věž** s hodinovým strojem, odkud je nádherný výhled na Frýdlant a okolí. Každou celou hodinu se z vrcholu věže ozývá zvonkohra s různými melodiemi. Jen pár kroků od historické radnice stojí v ulici Míru druhé městské **muzeum – Špitálek**. Návštěvníkům nabízí v nově zrekonstruovaných prostorách expozice věnované archeologii, řemeslům a historii města. Unikátním exponátem jsou základy chlebové pece, jejíž replika byla vytvořena na nádvoří muzea. Při akcích města se v ní pečou voňavé placky. Součástí muzea je kaple s původní Pietou.

V nedalekém podstávkovém domku, kousek od náměstí, můžete spatřit **Frýdlantský betlém** vyrobený Gustavem Simonem. Je zajímavý svou mimořádně dochovanou původní mechanikou. Jeho tvorba probíhala 60 let a na ploše 4 x 2 metry nabízí 130 pohyblivých a 50 statických figur.

Hlavní dominantou města je **státní hrad a zámek Frýdlant**, patří k nejvýznamnějším památkovým celkům v Čechách. Představuje spojení středověkého hradu a renesančního zámku. Historie

hradu spadá do 13. století a významně jeho vývoj poznamenal také Albrecht z Valdštejna, výrazná osobnost období třicetileté války. Původní podoba gotického hradu se zachovala jen zčásti. Renesanční podobu získal areál na přelomu 16. a 17. století. Rod Clam-Gallasů poprvé zpřístupnil zámecké prostory veřejnosti v roce 1801. Dnes jsou v zámku k vidění sbírky porcelánu a skla, nábytku, zámeckého zařízení, ale také zbraní od dob husitských válek až po 19. století. Zajímavá je zámecká obrazárna s díly barokních mistrů nebo ojedinělý soubor dýmek.

Po prohlídce expozic doporučujeme navštívit **Zámecký pivovar** Frýdlant. První záznamy o pivovaru pocházejí ze 14. století. V té době se nacházel v prostorách hradu. V 16. století byl kvůli lepší dostupnosti zdrojů přesunut na břeh řeky Smědý do dnešní ulice Hejnická.

V roce 1949 byl pivovar uzavřen. Znovuotevřít se ho podařilo až v roce 2013, po citlivé rekonstrukci. Dnes Zámecký pivovar Frýdlant opět slouží svému účelu, tedy vaření piva značky Albrecht, a je vyhledávaným turistickým cílem.

Turistické informační centrum Frýdlant
náměstí T. G. Masaryka 37
464 01 Frýdlant
tel.: +420 482 464 013
e-mail: mic@mesto-frydlant.cz
www.mesto-frydlant.cz

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Ve kterém roce se konaly historicky první Valdštejnské slavnosti?

- a) 2016
- b) 1934
- c) 1634

2. Jak vysoká je rohová věž frýdlantské radnice?

- a) 11 metrů
- b) 98 metrů
- c) 48 metrů

3. Který architekt navrhl frýdlantskou radnici?

- a) Franz Neumann
- b) Jan Kaplický
- 3) Bonifác Wohlmut

? Svě odpovědi nám pošlete do 15. května z www.kampocesku.cz/ souteže nebo na adresu redakce.

Deset autorů správných odpovědí obdrží ceny věnované městem Frýdlant.

Radnice s věží

Liberecký Jarmark 2017

- Historické tance
- Rytířské souboje
- Barokní slavnost
- Večerní show
- Jarmareční tržnice

Rok baroka

PO STOPÁCH LIBERECKÝCH ŽIDŮ

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY
KVĚTEN – ZÁŘÍ

Náměstí Dr. E. Beneše
Ullice 5. května
Synagoga
Památník ŠOA
Židovský hřbitov

INTERIÉRY SYNAGOGY A PAMÁTNÍKU ŠOA

KAŽDÝ ČTVRTEK OD 16.00

Kombinace MHD (v ceně), a pěší – cca 2,5 km
Sraz účastníků: Městské informační
centrum Liberec. Průvodci z Komunitního
střediska KONTAKT Liberec / AMIKUS.

Cena: 50 Kč dospělí, 20 Kč studenti, děti,
senioři, 100 Kč rodiny.

Nutná rezervace předem do středy 14.00.

Rezervace:
Městské informační centrum Liberec,
info@visitliberec.eu, tel.: 485 101 709.

WWW.VISITLIBEREC.EU

Existují andělé?

Pro „pravověrného“ ateistu otázka nehodná pozornosti. Pro angelologa (odborník v nauce o andělech) je to mnohovrstevnaté téma zásadního významu.

Miniatura archanděl Michael (Antiphonale Cisterciense, 15. století), Abbey Library Rein (Štýrsko, Rakousko)

Andělé jako dokonalé bytosti sloužící bohu, obdařené rozumem a vůlí, se vyskytují ve všech monoteistických náboženstvích (náboženství uctívající jediného boha), a to napříč historickými epochami. Od přelomu 5. a 6. st. n. l. se člení na tři kúry (triády, sféry) po třech chórech. Nejvyšší úroveň představují serafíni, cherubíni a trůnové. To jsou tvůrci nebeských těles a struktur hmoty, které dnes známe jako

archanděla výslovně označen pouze Michael.

Mnoho dalších podrobností moderním způsobem vysvětluje rozsáhlá kniha Emila Páleše „Angelologie dějin“. Vysloužil si tím ale také bronzový Bludný balvan pavěd za rok 2008 od Českého klubu skeptiků Sisyfos. Odpověď tedy stále neznáme, ale pamatujte, až vás andělé zavolají k sobě...

-babok-

Vzpomínky z Kunštátu a okolí ve fotografiích rodiny Tichých

květen 2017 – duben 2018

Výstava v kostele sv. Jana Křtitele v Orlickém Záhoří otevřeno | květen–srpen | denně 10–12 hod.

Mimo uvedenou dobu po domluvě v informačním centru.

Infocentrum Orlické Záhoří
tel.: +420 494 542 033 | mobil: +420 725 081 136
www.orlickezahori.eu

foto © Wikimedia Commons

Procházka Dannyho Náchodem

V lednu letošního roku jsme si připomněli pět let od úmrtí Josefa Škvoreckého alias Dannyho Smiřického, který je neodmyslitelně spojen s náchodskou kulturní scénou. Síla jeho osobnosti je v Náchodě natolik patrná, že stále žije a tepe v rytmu jazzu a swingu. Stačí se posadit vedle něj na lavičku, pocítíte jeho přítomnost a hlavou vám bude znít houpavá pohodová melodie v rytmu tehdejšího stylu života.

Právě mosazná lavička, na níž Josef Škvorecký v životní velikosti ležérně odpočívá, je výchozím bodem procházky po stopách Dannyho, která mapuje jeho život v Náchodě od raného dětství po konec 2. světové války, kdy odchází studovat na vysokou školu do Prahy. Průvodce Náchodem Josefa Škvoreckého od autora Aleše Fetterse vás provede tříkilometrovým nenáročným okruhem romantickými zákoutími města, kde si můžete sami pohrát se svou fantazií a vrátit se do ne zrovna přívětivých dob pro mladou nespoutanou duši, jakou bezesporu Josef Škvorecký byl. Průvodce je k dostání v informačním centru.

Stále živým odkazem na život Josefa Škvoreckého v Náchodě je **Náchodská Prima sezona** – přehlídka studentské tvořivosti v oblasti hudby, divadla i umělecké tvorby (8.–12. 5.). Další akce v Náchodě: **Náchodské Májování s ohňostrojem** (7. 5.), **Camerata Nova Náchod** – festival komorní hudby (22.–31. 5.), **Noc kostelů** (10. 6.). Nejen při této příležitosti se s vámi těšíme na viděnou.

Městské informační centrum Náchod
Masarykovo náměstí 1, 547 01 Náchod
tel.: +420 491 426 060
mobil: +420 778 411 680
e-mail: infocentrum@mestonachod.cz
www.mestonachod.cz

Ústí nad Orlicí všemi smysly

Že se příroda probouzí, poznáte u nás v údolí sejfů. Nejprve ucítíte omamnou vůni, která vás posléze dovede k bílému koberci bledulí, jež každoročně pokryjí celé údolí. Navzdory dálkám okusíte výhled z rozhledny na Andrlově chlumu, odkud jsou za jarního počasí vidět vrcholky Jeseníků, Orlických hor i Krkonoš.

Chuťové pohárky můžete podráždit i ochutnávkou dobrého jídla. Na jídelních menu místních restaurací najdete českou klasiku, jejich moderní verze i vybrané speciality zdejších kuchařů. Svůj silný hmat, hbitost a mrštnost prověříte v areálu Cakle, kde na vás čeká umělá horolezecká stěna pro děti i dospělé. Můžete také zkusit sjezd řeky na zapůjčené kánoe nebo se jen utábořit na louce u splavu a nechat se hýčkat okolní přírodou. Ve městě se můžete zaposlouchat do podmanivých tonů hudby, protože v květnu se tu koná tradiční festival klasické hudby Kocianovo Ústí (programový ředitel Pavel Šporcl). V červnu dostanou město do pohybu týdenní městské slavnosti, jejichž program nabízí pestrou paletu hudebních žánrů a vystoupení amatérských i profesionálních umělců či skupin.

Proveďte Ústí nad Orlicí všemi smysly. Budeme se těšit...

[OU] Město Ústí nad Orlicí

Turistické informační centrum
Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 271
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz

Prožijte Svitavy

Zatopený písňík.

mobilitní průvodce

Památník Včelích matek.

Vodárenský les.

Zabavte vaši rodinu na celý den!

Arboretum

Zámecký park zve do Heřmanova Městce

Zámecký park v anglickém slohu byl zřízen Šporcky v roce 1784 z bývalé obory s rybníkem a staletými duby.

Ze vzácných dřevin jsou zde jedlé kaštiny, jihoamerické platany, tisy, cizokrajné borovice, staleté duby a buky. Z květin pak vzácný vstavačovitý vemeník dvoulistý a z liliovitých kokořík vonný, na lukách vstavač tygrovitý. Z ptactva se zde vyskytuje ledňáček, skorec a na rybníku pak labuť.

Kromě krásného zámeckého parku se Heřmanův Městec může pochlubit i židovskými památkami, více o nich v červnovém vydání.

TIC Heřmanův Městec
tel.: +420 469 625 147
e-mail: infocentrum@mesto-hm.cz

Litomyšlská katovna

Lidi na smrt odsuzovali nejváženější občané obce, trest jménem občanů vykonávali ti nejméně vážení, kati. Kdo ale byl horší?

V Litomyšli v ulici Na Lánech hned naproti Kornické ulici je bývalá katovna. Dům, kde bydlel do roku 1810 poslední litomyšlský popravčí František Jan (Pírek) Hořínek. Roku 1808 vykonal poslední popravu v Litomyšli, chvíli působil v Hradci Králové, ale pak sbalil svá mučičí fídlátka a pro nedostatek práce v Litomyšli se odstěhoval do Olomouce. Městské muzeum v Litomyšli získalo z jeho pozůstalosti počátkem 20. století dvě oprátky, dřevěný kříž, který údajně odsouzenci před smrtí líbali, a popravčí meč, který na 110 cm dlouhé čepeli se zakulaceným hrotem nese datum vykování, rok 1620.

Miloš Krejčí

foto © www.litomysl.cz

MĚSTSKÉ HUDEBNÍ SLAVNOSTI Jaro 2017 Lázně Bohdaneč

SOBOTY

13. 5.
Masarykovo náměstí
Zahájení MHS 2017
15:00
Banda di feste
BigBand Chrudim

27. 5.
Na Lužci
Dětský den
14:00
Select Dance
15:30
Pískomil se vrací
17:30
Ready Kirken

17. 6.
hřiště SK Bohdaneč
Bohdaneč sobě
16:30
V.P.R.
19:00
Unisono

neděle

vždy od 19:00
kostel sv. Marie Magdalény

14. 5.
Komorní soubor
Barocco sempre giovane
Alfréd Strejček

21. 5.
Komorní soubor
Corvus Quartet

28. 5.
Chlapecký soubor
Bonifantes

4. 6.
Ženský pěvecký sbor
Collegium Cantantium

11. 6.
Petr Hostinský
& Pavel Herzog

vstup ZDARMA

PARDUBICKÝ KRAJ

Akte se koná pod záštitou hejtmána Pardubického kraje, Martína Metelického

Zámek Slatiňany

„Zámek plný příběhů, vynálezů a koní“ je po desítky let tradičním výletním cílem Pardubického kraje. Na své si zde přijdou milovníci historie, bohatě zařízených zámeckých interiérů, příběhů ze života bývalých majitelů i netradičních prohlídek.

Zámek ve Slatiňanech byl milovaným letním sídlem knížat z Auerspergu, které vám představí zámecká prohlídková trasa v reprezentančních i soukromých pokojích. Nahlédnout můžete i pod pokličku v zámecké kuchyni. Prohlídková trasa Pokrok nezastavíš aneb od renesance do 21. století vás zavede od sklepení přes půdu, koupelnu, kotelnu, oratoř a další běžně nepřístupná místa až na věž, kde si užijete daleké výhledy do kraje. Dalším lákadlem jsou ve Slatiňanech koně v různých podobách a nechybí samozřejmě ani na zámku: jedinečná prohlídková trasa Království za koně – muzeum koní je místo s největší koncentrací koní na světě! Rodiny ocení prohlídky šité dětem na míru. Ty si mohou zasoutěžit i o klíč k 13. komnatě, oblíbené soutěži na našich hradech a zámcích. Nejen nejmenší návštěvníky provede zámek komtesa Lata Brandisová, jediná vítězka Velké pardubické, a povypráví také o koních. A pokud se vám podaří vyluštit tajenku, klíč do sbírky je váš!

Neméně zajímavou pro vás bude procházka přílehlým vzorně udržovaným anglickým parkem s druhou nejbohatší dendrologickou sbírkou ve východních Čechách, jezírkem a drobnými stavbami.

Po celý rok se konají různé doprovodné kulturní akce. V závěru roku započne ve Slatiňanech velká obnova zámku a parku. Můžete se těšit na nové fasády, opravená okna, nové turistické zázemí, opravené cesty, jezírko, altány či květinové záhony.

tel.: +420 469 681 112
www.zamek-slatinany.cz

Růžový palouček – víc než symbol

Uprostřed polí na katastru obce Újezdec u Litomyšle se nachází legendami opředené místo spojované s těžkými osudy

našeho národa v dobách minulých. Je to Růžový palouček, památník českým bratřím – kulturní památka, pietní místo a symbol českého exulantství pro svobodu víry a přesvědčení.

Růže kvetou od konce května do počátku července, každý jedinec však kvete velmi krátce, jeden až tři dny. Barva květu je červená až karmínová. Podle jedné z legend vyrostly ze slzí českých bratřích, kteří se zde loučili před nuceným odchodem do emigrace. Ve skutečnosti zde tyto růže kvetou od nepaměti, jsou to původní plané růže galské (keltské).

Od května do června se před návštěvníky budou postupně objevovat informační panely vznikající naučné stezky. Představí pověsti, které jsou s Růžovým paloučkem spojovány, či symboliku pylonu i parku kolem Růžového paloučku. Ale také seznámí s vlnami českých exulantů, kteří museli z rodné země odejít, protože ve své vlasti jim bylo přikazováno, co si smí myslet nebo jaké náboženství mohou vyznávat. Dozvíte se, kde všude ve světě žijí naši krajané a čeho dosáhli.

Na Růžovém paloučku získává čas jiný rozměr. Uvidíte sami.

www.ruzovypaloucek.cz

7 DIVŮ LUŽE

Hrad Košumberk

Zřícenina gotického hradu Košumberk z roku 1318 vás mile překvapí svou expozicí.

Hamzův park a arboretum

Park založen MUDr. Františkem Hamzou na počátku 20. století vás provede čtyřmi světadly.

Poutní chrám Panny Marie na Chlumku

Do barokní dominanty města ze 17. století vás doveze výtah.

Košumberské léto

Letní kulturní festival v krásném prostředí hradu Košumberk.

Židovská synagoga a hřbitov

Návštěvou synagogy a hřbitova si můžete připomenout zdejší židovskou komunitu.

Soukromé muzeum dráhy Radim

Muzeum dráhy připomíná život na dráze dob dávných i nedávných.

Rozhledna Jahůdka

Volně přístupná rozhledna s třemi vyhlídkovými plošinami poskytuje krásný výhled na Lužici a okolí.

www.luze.cz | www.hrad-kosumberk.cz
Facebook Město Luže

Mgr. Petr Hamáček (místostarosta města Jičín) přebírá cenu od pana Bc. Libora Honzářka (předseda Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska)

Cenu ministryně pro místní rozvoj Ing. Karly Šlechtové převzali vlevo pan Ing. Martin Malý (starosta Prachatic) a vpravo Ing. David Plandor (starosta Štramberku)

Zástupci vítězného města Jičín

Krajští vítězové, zleva: Jablonné, Jičín, K. Vary, Klatovy, Mšeno, Polná, MČ Praha 1

Historické město 2016

Slavnostní vyhlášení soutěže Historické město roku se každoročně koná při příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel. Poprvé se tento den slavil v roce 1983 v Tunisu. V naší zemi se této iniciativy ujal Český národní komitét ICOMOS. Význam Mezinárodního dne památek pro propagaci svých cílů a svého poslání si brzy po svém založení vzalo za své i Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, a proto od roku 1996 každý 18. duben i v naší zemi oslavujeme svátek památek a historických sídel.

Letošní slavností vyhlášení XXIII. ročníku soutěže o Historické město roku 2016 se konalo již tradičně ve Španělském sále Pražského hradu. Soutěž pořádá Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska ve spolupráci s Ministerstvem kultury a Ministerstvem pro místní rozvoj. Zmíněná ministerstva ocenila česká města Cenami za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón za rok 2016 a Cenou Ministerstva kultury za památkovou péči.

krajskými vítězi jsou

Hlavní město Praha – Praha 1
Středočeský kraj – Mšeno
Jihočeský kraj – Prachatice
Plzeňský kraj – Klatovy
Karlovarský kraj – Karlovy Vary
Ústecký kraj – Žatec
Liberecký kraj – Frýdlant

Královéhradecký kraj – Jičín
Pardubický kraj – Jablonné nad Orlicí
Olomoucký kraj – Šternberk
Jihomoravský kraj – Boskovice
Kraj Vysočina – Polná
Moravskoslezský kraj – Štramberk
Zlínský kraj – Holešov

Letos soutěžila tři města, která titul již získala (Prachatice, Šternberk a Polná). Po získání titulu nemůže město pět let soutěžit. Žádné město dosud nezískalo titul dvakrát. Stalo se ale, že se po povinné pauze dostal vítěz znovu mezi finalisty (Kutná Hora a Prachatice).

Města Štramberk a Prachatice získala cenu ministryně pro místní rozvoj Ing. Karly Šlechtové. Vítězem soutěže Historické město roku 2016 se stalo město Jičín, na jehož území Městské památkové rezervace je 74 kulturních památek. Zvláštní cenu časopisu Moderní obec získalo město Boskovice.

zleva: L. Honzárek, předseda SHS ČMS, K. Šlechtová ministryně pro místní rozvoj, D. Herman ministr kultury a náměstci A. Matoušková, V. Ouroda

Každý krajský vítěz obdržel pamětní list a finanční odměnu ve výši 100 000 Kč. Dva z nich ještě tutéž sumu v podobě ceny ministryně pro místní rozvoj.

Vítězné město dostalo umělecké dílo z českého křišťálu vyrobeného firmou Rückl Crystal, a. s., pamětní grafický list a finanční částku 1 000 000 Kč.

Jméno redakce KAM po Česku upřímně blahopřejeme všem vítězům krajských kol. Děkujeme městům, že se velkou měrou zaslouhují o zvelebování naší země.

Marie Kulinková

Imaginativní prostor ložie je místem rozjímání i aktivního kulturního odpočinku

foto © Jirí Němeček

Jičín – Historické město roku 2016

Takto lze od 18. 4. 2017 formálně nazývat město, které vpravdě historickým městem je. Vždyť cílevědomě bylo utvářeno již od poloviny 14. století, přičemž samotné město Jičín bylo založeno na půdě královských statků v rozmezí let 1297–1304.

Město Jičín se nachází v Českém ráji a jako v ráji si zde také můžete připadat. Protože je to město půvabné, historickou atmosférou ozvláštěné, krásnou a čistou krajinou rámované. Je také městem s rozvíjenou kulturou, s obyvateli, kteří umějí kulturu nejen vnímat, ale také si ji ve velkém sami vytvářet. To vše přispívá k celkovému obrazu města kultivovaného, vstřícného a duchem bohatého.

Jičín je město, jehož dějiny tvořil především Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna.

Novodobě je pak znám jako město pohádkové – díky svému 27 let působícímu festivalu. A pohádkově působí také krajina Jičínska, která bezprostředně navazuje na městskou aglomeraci. Valdštejn ji totiž nechal zkomponovat tak, jak se komponuje např. krásná hudba. Byl to Albrecht z Valdštejna, který zanechal genia loci v těchto místech, nebo naopak genius loci působil na něj, a proto zde vytvořil své území nazývané Terra felix – Šťastná země? Ať tak či tak. Šťastnou zemí zdá se toto území být dodnes.

Zcela osobitá atmosféra Jičína a jeho okolí inspirovala i mnoho novodobých významných osobností. Zvláštní spojení nastává v roce 2017, kdy se stal Jičín městem Historickým (s velkým H) a zároveň městem ještě více pohádkovým, poněvadž přesně před 50 lety, kdy bylo centrum Jičína prohlášeno za Městskou památkovou rezervaci, vyšel do světa také Rumcajs

– resp. jeho výtvarná podoba ztvárněná akademickým malířem Radkem Pilařem. Literární předlohou mu byla postava spisovatele Václava Čtvrtka, který si Jičín natolik zamiloval, že tuto dnes velebnou osobku instaloval právě sem. Zdá se vám toto spojení poněkud těžkopádné, či dokonce nepatřičné? Možná

ano. Z pohledu Jičínských i návštěvníků, kteří zde hledají odpočinek a trochu poučení zároveň, jsou však tyto dvě tváře města neodlučitelné.

Dá se s notnou dávkou nadsázky říci, že oslava Rumcajsových narozenin a udělení titulu Historické město roku 2016 jsou zhmotněním toho, čím se Jičín dlouhodobě proslavuje a prezentuje – pohádkou a historií. Ostatně, přijďte a užijte si Jičína. Jste srdečně zváni.

www.mujičin.cz

Jedna z mnoha akcí pořádaných ve Valdštejně ložii – Slavnost stromů

foto © Daniela Paseková

Náměstí Míru po obnově a před ní

Opravená Boleslavská ulice

Historické město Město

V letošním roce oslavíme 650 let od chvíle, kdy král Karel IV. přidelil Město další privilegia a v listině označil Město městečkem. Jsme tedy městem vpravdě historickým, i když velmi malým.

K dnešnímu dni máme jen něco přes 1 400 obyvatel, ale před sto lety to byl dvojnásobek. V té době bylo Město velikostí srovnatelné s dnešními sousedními regionálními centry, jako jsou Mělník či Mladá Boleslav. Tato města mezitím prošla bouřlivým rozvojem, doprovázeným výstavbou sídlišť a průmyslu, který se našemu městu bohudík vyhnul. Stejně štěstí mělo Město i v období komunistického režimu, kdy zde nedošlo k žádným asanacím či výstavbě rozličných „oblud“ v centru města, jako je tomu v mnoha jiných městech. A zejména tento dochovaný původní ráz města, včetně středověkého půdorysu a původní cestní sítě, byl důvodem vyhlášení Městské památkové zóny Město v roce 2004.

Město je mezi ostatními historickými městy netypické nejen svou „velikostí“, ale také malým počtem prohlášených památek. Je jich zatím jen šest a vesměs se jedná o dominanty města. Daleko více prohlášených památek máme v našich osmi místních částech (vesnicích) – téměř 50, avšak zde se jedná o památky lidové architektury. Jedna z našich částí je dokonce vesnickou památkovou rezervací (Olešno).

Vyhlášené městské koupaliště

Na Skaličkách včera a dnes

Dalším atypickým úkazem ve srovnání s jinými městy je relativní velikost městské památkové zóny – přes 40 hektarů, rozkládá se na 4/5 území města. Zhruba třetina města se navíc nachází v CHKO Kokořínsko – Máchův kraj. Požíváme tedy důkladné ochrany, která přináší zvýšené administrativní i finanční nároky, ale zároveň chrání ráz města před různými novodobými nešvary „podnikatelským barokem“ počínaje a „sídelní kaší“ konče. Abychom pomohli vlastníkům objektů dostat všem nárokům, zavedli jsme v roce 2015 městský Fond regenerace, ze kterého jim přispíváme na opravy a motivujeme je ke zkrášlování jejich domů,

za odborného vedení stavebním dozorem města. Věříme, že za pár let to bude na vzhledu města výrazně znát.

Během deseti let naší účasti v Programu regenerace MPZ se již podařilo mnohé. S jeho pomocí jsme důkladně opravili dvě památky v majetku města – radnici a unikátní areál Městských lázní, vybudovaný ve stylu art deco. Celých deset let opravujeme společně s církví hlavní dominantu města, viditelnou zdaleka ze všech stran – kostel sv. Martina. Na kostele je nová střecha, včetně zrekonstruovaného sanktusníku (věžičky), nové vstupní schodiště, jsou restaurovaná vitrážová okna a nová ostatní okna a okénka, na věžích s novými dřevěnými žaluziemi. Letos začínáme s fasádou. V posledních letech se podílíme také na opravách sokolovny, která byla nedávno prohlášena památkou.

Největší porci práce však město vykonalo na poli rekonstrukcí veřejné infrastruktury a revitalizací veřejných prostranství. Vložili jsme (často společně se správci sítí) již mnoho desítek milionů do rekonstrukcí vodovodních řadů, elektroinstalací a následně komunikací a veřejných ploch v centru města a plynule pokračujeme v dalších ulicích. Velkou pomocí nám při tom byly fondy EU. Za koncepční přístup a kvalitu provedení některých ploch a komunikací jsme získali již několik významných ocenění, což nás motivuje k další práci. Té však bude ještě hodně, než budeme moci aspirovat na titul Historické město roku.

Věřím, že měnící se tvář města Město se vám bude líbit a přijedete se k nám přesvědčit na vlastní oči, že na Kokořínsku je krásně v každé roční době!

Martin Mach, starosta

Městský úřad Město
náměstí Míru 1, 277 35 Město
tel.: + 420 315 693 006
www.mestomseno.cz

Městská část Praha 1

Mnozí jistě vědí, že celá městská část Praha 1 je součástí Pražské památkové rezervace, která již pětadvacet let figuruje v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Je tedy jasné, že památky a péče o ně patří mezi přirozené priority jak pražského magistrátu, tak nás v Praze 1.

Werichova vila

Přiznám se, že mám nejen k památkám, ale vůbec k místnímu genu loci kromě profesionálního zájmu (z pozice politika a starosty) i vyložené osobní vztah. Líbí se mi fotografie někdejšího centra, zajímají mě dobové artefakty i různé kroniky apod. V tomto směru mi udělala obrovskou radost výstava Nostalgická Praha, která je až do 20. srpna k vidění v Jindřišské věži. Připomíná naše město, jaké kdysi bývalo. Avšak především je výzvou nám všem, kteří zde nyní prožíváme své osudy:

pečujme o matičku stověžatou tak, aby se za nás naši potomci při prohlížení fotografií současné Prahy nemuseli stydět.

Ing. Oldřich Lomecký, starosta MČ Praha 1

Werichova vila: nový skvost Prahy 1

Teprve zaujetí návštěvníků dá smysl dokončované rekonstrukci Werichovy vily na pražské Kampě. Již dnes lze však konstatovat, že Praha 1 se může pochlubit dalším kusem historie v novém hávu. Velmi pečlivě připravená rekonstrukce Werichovy vily v režii městské části Praha 1 trvala dvacet měsíců a stála pětadvacet milionů korun. Během ní musela být mimo jiné nahrazena podlaha v celém objektu, protože původní byla zdevastovaná vinou spodní vody. Vyměněny musely být také trámy – na původních si totiž smlslna dřevomorka. „V současné době probíhají ve vile dokončovací práce a v plném proudu je již revitalizace přilehlé zahrady. Během ní bude mimo jiné odstraněn plot, takže až se vila za několik měsíců otevře veřejnosti, stane se integrální součástí parku Kampa,“ říká starosta Prahy 1.

Na konci letošního března byla vedle vstupní brány do vily instalována busta Jana Wericha, která se na toto místo vrátila po čtvrt století – původní totiž byla odcizena půl roku po tehdejší instalaci. Busta bude nejen připomínat nejslavnějšího nájemníka vily, ale bude také přirozeným orientačním bodem pro všechny, kteří často bloudí Kampou a objekt dlouho hledají. „Věřím, že Werichova vila plná života a zajímavého dění bude dalším přirozeným magnetem naší městské části. Přijďte se podívat!“ zve starosta Lomecký.

www.praha1.cz

Busta Jana Wericha

Rothmayerův sál, který vznikl podle plánů architekta Josipa Plečnicka

Španělský sál Pražského hradu (18. 4. 2017)

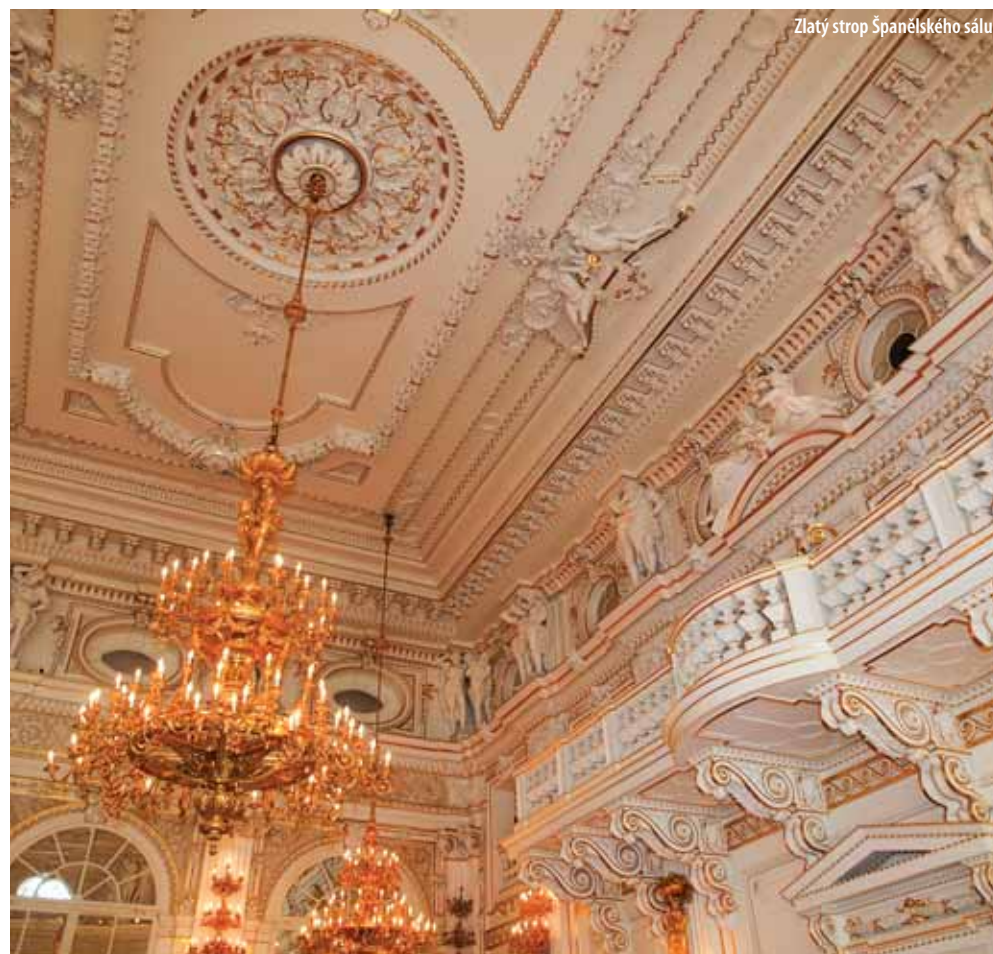
Klatovy – Historické město roku Plzeňského kraje

Nově otevřené informační centrum v prostorách mázhausu starobylého domu, dnes kulturní památky na rohu klatovského náměstí, nebo rekonstrukce přízemí renesanční radnice vedle Černé věže – město Klatovy investuje do záchrany památek a stalo se opět Historickým městem roku za Plzeňský kraj.

Klatovy se pravidelně účastní soutěže Historické město roku, kterou vyhlašuje Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Za loňský rok získalo cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu MPR (městské památkové rezervace) a MPZ v Plzeňském kraji. Z těch větších investic, které v loňském roce proběhly, jsou to právě dvě v úvodu zmíněné. Hlavní investicí byla rekonstrukce podlahy a restaurování dřevěného obložení a dveří v přízemí městské radnice vedle Černé věže. Samotnou stavbu radnice realizoval v letech 1557–1559 mistr Antonín. Po požárech byla několikrát upravována, současnou podobu získala po roce 1918, kdy ji ve stylu historizující pseudorenesance a české secese zrekonstruoval Josef Fanta. Radnice byla také vyhlášena Památkou roku 2016 v Plzeňském kraji.

Druhou větší investicí bylo vybudování informačního centra v nově zrekonstruovaném mázhausu, přízemí tzv. Koškovského domu, jednoho z nejzachovalejších renesančních domů na klatovském náměstí. V zadním traktu domu je veřejnosti přístupný dvorek s patrovými arkádami. Horní poschodí dnes slouží jako kanceláře městského úřadu, v přízemí jsou prostory nového líčka.

Více informací na www.klatovy.cz/tcklatovy

Zlatý strop Španělského sálu

foto © redakce

Dosavadní držitelé ceny Historické město roku

(datum / Cenu za předchozí rok získalo město / na Cenu byla vedle vítěze nominována města)

27. 4. 1995	Svitavy		18. 4. 2007	Polná	Cheb
18. 4. 1996	Kadaň	Třeboň			Šternberk
18. 4. 1997	Třeboň	Jimramov	16. 4. 2008	Jindřichův Hradec	Šternberk
		Kláštevec n. O.			Uherské Hradiště
		Štramberk	16. 4. 2009	Šternberk	Beroun
17. 4. 1998	Kroměříž	Budyně n. O.			Jilemnice
		Kutná Hora	13. 4. 2010	Beroun	Jilemnice
16. 4. 1999	Kláštevec n. O.	Jindřichův Hradec			Uherské Hradiště
17. 4. 2000	Kutná Hora	Jindřichův Hradec	19. 4. 2011	Znojmo	Polička
	Litomyšl				Prachatice
17. 4. 2001	Litomyšl	Česká Kamenice	17. 4. 2012	Uherské Hradiště	Kutná Hora
		Loket			Chrudim
		Prachatice	18. 4. 2013	Jilemnice	Cheb
17. 4. 2002	Nový Jičín	Františkovy Lázně			Příbor
		Prachatice	17. 4. 2014	Chrudim	Boskovice
17. 4. 2003	Prachatice	Chrudim			Praha 2
		Příbor	16. 4. 2015	Cheb	Praha 1
28. 4. 2004	Spálené Poříčí	Karviná			Jičín
		Nové Hradky	19. 4. 2016	Příbor	Jičín
27. 4. 2005	Františkovy Lázně	Boskovice			Litoměřice
		Česká Kamenice			
18. 4. 2006	Česká Kamenice	Uherské Hradiště			
		Polná			

Více informací na www.historickasidla.cz

foto © město Klatovy

foto © redakce

Jablonné nad Orlicí

Vítěz soutěže Historické město roku 2016 v Pardubickém kraji.

Městská památková zóna je příkladem podhorského města, které se dodnes dochovalo jako jedno z nejhodnotnějších měst se souborem poloroubených maloměstských domů v Čechách.

Město Jablonné nad Orlicí se nachází ve východních Čechách na úpatí Orlických hor. Jablonné bylo založeno na „zeleném drnu“, tedy bez návaznosti na

starší sídliště. Vzniklo na návrší, nad soutokem Tiché Orlice a Orličkovského potoka. Jablonné se poprvé připomíná jako trhová obec roku 1304.

Jednou z dominant obdélníkového náměstí, které bylo vybudováno ve svahu, je dřevěná čtyřmetrová lžice sloužící jako kašna. Díky programu regenerace jsou téměř všechny památky obnoveny, slouží běžnému životu a nejsou pouhou zajímavostí pro turisty. Město nabízí návštěvníkům Jablonného, vedle malebného náměstí s roubenicemi, bohatý společenský a kulturní život, aktivní odpočinek lze strávit na naučné stezce vedoucí městem.

Základní charakteristiky programu regenerace

(MPZ – městská památková zóna)

Počet obyvatel města 3 100

Z toho v MPZ 192

Rozloha MPZ 8,79 ha

Počet zapsaných

kulturních památek v MPZ 20

www.jablonno.cz

Barokní zámek se zahradou

Holešov – klenot moravského baroka

Město Holešov v posledních pěti letech třikrát vyhrálo soutěž O nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a zón ve Zlínském kraji. Jistě i díky intenzivní revitalizaci hlavních památek – město zakoupilo od restituentky monumentální raně barokní zámek a nákladem přes 300 milionů Kč jej z větší části rekonstruovalo a vytvořilo z něj kulturní a společenské centrum celého regionu.

Čtyřkřídový raně barokní zámek s rozsáhlou zámeckou zahradou je nejen dominantou města, ale i východiskem putování po opravdové učebnici barokního umění. V jeho sousedství se nachází vrcholně barokní filiální kostel sv. Anny, obklopený bývalým klášterem trinitářů. Unikátní je jeho malířská

i sochařská výzdoba stejně jako záhadné architektonické prvky, jejichž interpretace je dodnes nejasná. Vrcholně barokní mariánský sloup na náměstí a rozsáhlý děkanský chrám Nanebevzetí Panny Marie se zcela unikátní pozdně barokní sochařskou výzdobou představují další kapitolu této učebnice. Nově

odkryté obrazy Jana Kryštofa Handkeho na bočních oltářích jsou vrcholem barokního malířství. A zcela špičkovým mezníkem barokního umění je potom evropsky unikátní Černá kaple – architektonicky pojatý soubor soch a sousoší, z nichž některé jsou jako vůbec první ve střední Evropě v rokokovém stylu. Všechny tyto církevní památky jsou pravidelně využívány k pořádání koncertů, divadelních představení, fungují v projektech Otevřené brány i Noc kostelů. Specifická je potom opět celosvětově proslulá Šachova synagoga, vystavená v renesančním slohu, opatřená mimořádně vzácnou barokní výzdobou, a rozsáhlý židovský hřbitov. Uvedené holešovské památky každoročně ožívají řadou již slavných akcí, jako je Festival židovské kultury, festival Musica Holešov, Letní škola barokní hudby, Dny města Holešova, Dožínky Mikroregionu Holešovsko, Svatohubertské slavnosti a další.

www.holesov.cz

Kostel sv. Anny – freska Kosmy a Damiána

Zoologická zahrada Hodonín

„Do světa zvířat na kraji Dúbravy“

Od andulky až po žraloka. Tak lze charakterizovat Zoo Hodonín, která i přes svou malou rozlohu představuje na 800 zvířat ve 250 druzích. Vedle početných kopytníků je v ní k vidění vzácný tygr ussurijský a bílý lev jihoafrický, jaguáři, skupina šimpanzů i osazenstvo akvárií, jemuž dominuje žralok černoploutvý. Velkému zájmu se těší i kolekce exotických ptáků v čele s tukanem obrovským, sov a evropských pěvců nebo hejno půvabných plameňáků růžových.

otevírací doba

duben–září 9–19 hod.

březen, říjen 9–17 hod.

listopad–únor 9–16 hod.

dětská hřiště · občerstvení · veřejná krmení zvířat, suvenýry · komentované prohlídky

www.zoo-hodonin.cz

Archeo Park Pavlov

archeoparkpavlov.cz

Navštivte Znojmo

Znojmo je notoricky známo spíše vínem než pivem, avšak i zdejší tradice vaření piva je dlouholetá. Pivo se zde vařilo již od roku 1278, kdy římský král Rudolf I. udělil městu Znojmu právo várečné a mílové. V roce 2015 se sem po desetileté odmlce výroba piva vrátila, a to do míst původního pivovaru v předhradí znojmského hradu, kde se pivo téměř po 300 let vařilo.

Navštivte nově otevřenou Expozici pivovarnictví i další obdivuhodná místa královského města Znojma.

Expozice pivovarnictví

Nově vzniklá expozice se nachází v nejzajímavější budově areálu bývalého pivovaru – varně. Její technologické zařízení z roku 1930 vyrobené ve

Škodových závodech v Plzni tvoří jádro celé expozice.

Radniční věž

Místná ukáзка pozdně gotického stavitelství byla postavena v polovině 15. století Mikulášem ze Sedlešovic. Vysoká je přibližně 66 metrů, na její dolní vyhlídkový ochoz vede 162 schodů.

Znojmský hrad s rotundou sv. Kateřiny

Původně sídlo moravských knížat z rodu Přemyslovců, později markraběcí a královský hrad a citadela. Reprezentativní hradní kaple, románská rotunda sv. Kateřiny, je nejstarší stojící stavbou ve městě. Unikátní fresky v interiéru rotundy zobrazují přemyslovská knížata včetně bájného zakladatele Přemysla Oráče. Od roku 1962 je národní kulturní památkou.

Děkanský chrám sv. Mikuláše

Velkolepá gotická novostavba hlavního městského farního kostela byla založena v roce 1338. Interiér byl nově zařízen v barokní epoše, pozoruhodná je kazatelna ve tvaru zeměkoule či zázračná soška Panny Marie Chlebové.

Premonstrátský klášter v Louce

Založen byl roku 1190 českým knížetem Konrádem Otou Znojmským. Krypta klášterní baziliky patří k neznámějších ukázkám románského slohu na Moravě. V roce 1748 začala monumentální barokní přestavba, kterou zastavilo zrušení kláštera Josefem II. v roce 1784. Věhlasná loucká klášterní knihovna se záhy stala (dodnes obdivovanou) ozdobou Strahovského kláštera v Praze. V letošním roce byl klášter prohlášen národní kulturní památkou.

www.znojmskabeteseda.cz
www.objevteznojmo.eu

znojmo

Zkáza ohněm i mečem u Mailberku (935 let)

V reakci na vpád Leopolda II. na Moravu vpadlo vojsko vedené knížaty Konrádem I. Brněnským a Otou I. do Rakouska. Nepřátelskou armádu rozdrtilo v bitvě u Mailberku.

Babenberský rodokmen v klášteře Klosterneuburg

Leopold byl synem markraběte Arnošta a Adelaidy Wettinské, dcery Dediho II. Během sporů o investituru stál zpočátku na straně císaře Jindřicha IV., ale postoj roku 1081 na říšském sněmu v Tullnu vlivem své manželky Idy a pasovského biskupa Altmana změnil. Zde se jasně přihlásil k táboru nového protikrále Heřmana ze Salmu. Podle životopisu pasovského biskupa byl Leopold císařem

označen za zrádce a jeho majetky byly přenechány českému knížeti Vratislavovi.

12. května 1082 se Leopold střetl s českým knížetem Vratislavem, straníkem římského krále, a jeho bratry Konrádem a Otou v bitvě u Mailberku. Vratislav shromáždil početné vojsko, kromě bojovníků z Čech i obou částí Moravy, podle Kosmy měl za žold najmout bojovníky řezenského biskupa (ten stál na straně Jindřicha IV.). To potvrzuje i říšský letopisec: „Ten kníže byl z rodu ukrutníků; sebral kolem sebe Slovy a Bavy, aby nepřátelsky napadl zemi Altmannovu a Leopoldovu a zničil v ní vše ohněm a mečem.“ Poté následoval vpád Čechů do Rakous. K úplnému dobytí země sice nedošlo, ale česká hranice se rozšířila k Lávě, na Mikulovsko a do blízkosti Valtic.

Leopold zemřel roku 1095 a údajně byl pohřben v klášteře Melk, jehož pozemek roku 1089 daroval benediktinskému řádu. Antropologický průzkum babenberských pozůstatků z hromadné hrobky v konventním kostele, provedený v sedmdesátých letech 20. století, tuto hypotézu vyvrací. Jiné prameny hovoří o pohřbu v Garsu.

Veronika Kočová

Tajemství Králova stolu

Jižně od obce Janovice, po levé straně silnice z Modré do Zdounek, naleznete přímo proti myslivně Nové Dvory legendami opředený kamenný blok z hrubozrnného pískovce. Shluk kamenů známý jako Králův stůl je také jedním z pěti zastavení naučné stezky Modřansko.

Původ kamene je nejasný, jisté je pouze to, že sem byl usazen uměle někdy v pravěku. Snad jako součást slunečního kultu, snad jde o tzv. vizír, pomůcku pro astronomické určování ročních cyklů v zemědělství. Archeologický průzkum to ale nepotvrdil. Zato odhalil, že „stůl“ byl kdysi ohraničen kamenným kruhem, kde čtyři kameny určovaly světové strany. Vrypy na kameni, které nápadně připomínají runové písmo doplněné originálními piktogramy, jsou nejspíš germánský futhark (způsob zápisu runových znaků). Část textu vážící se k volbě vládce země pochází z let 600–800 n. l. a je přisuzován velkomoravským Slovanům. Symboly křtu (voda a tři kříže) naznačují, že v té době byli velkomoravští vladkové křesťany. Starší symboly křtu (tři drobné křížky) vlevo od krevního kanálku, původně nejspíš obětního kamene, naznačují před slovanské období, snad Markomany. Horní strana kamene je pokryta znaky zvolených vládců, které začínají a končí futharkovým znakem „začátku“ a „na věky věků“. Zajímavostí je nápis čínskými znaky, jenž pochází patrně ze 13. stol., kdy byla Morava pleněna mongolskými hordami Čingischánova vnuka Bati.

-maju-

Národní přírodní rezervace Polanská niva

Přijměte naše pozvání k návštěvě unikátního místa tvořeného lužními lesy, mokřady, tůněmi, lukami, slepými rameny a meandry řeky Odry. Přírodní rezervace je součástí Chráněné krajinné oblasti Poodří, jen co by kamenem dohodil a zbytek došel od metropole Moravskoslezského kraje.

Jedná se o jednu z mála zachovalých mokřadních oblastí známých svou soustavou rybníků a slepých ramen Odry. Vodní plochy s porosty rákosu a malými ostrůvky jsou rájem vodního ptactva. Do srdce Polanské nivy ale platí zákaz vstupu. Kochat se krásnou přírodou můžete pouze ze značených cest. Do rezervace je také zakázáno jezdit na kole či na jiném dopravním prostředku. Snad i proto se tu daří

Ledňáček říční

řadě chráněných druhů rostlin i chráněných živočichů. Okolí rybníků slouží jako hnízdiště různých druhů ptáků (ledňáčka říčního, motáka pochopa, bukače velkého), což v důsledku znamená, že na pouhých pár stech metrech uvidíte či uslyšíte ptáky, které na jiných místech budete pozorovat jen těžko.

Součástí Polanské nivy je i lužní les Blücherův, brázděný zaniklými meandry Odry, místy zalitými vodou. V západním okraji rezervace vede červená turistická značka, po které sem dojdete od železniční stanice v Polance nad Odrou nebo v opačném směru z Jistebníku. Kolem rezervace vede také značená cyklotrasa.

-mirea-

Ve městě Adamov se nacházejí strojírny, ve kterých byl vyroben v roce 1875 ... se čtyřtákním motorem. Dále se zde vyráběly nejrůznější motory, čerpadla, parní stroje, kompresory a jeřáby.									
POMŮCKA: KO, NT, UL	MUŽSKÉ JMÉNO	1. DÍL TAJENKY	INVESTIČNÍ ODBOR ZKR.	SLUCHOVÝ ORGAN	ŽIVOČIŠNÁ POŽIVATINA	BRNĚNSKÉ VELETRHY A VÝSTAVY ZKR.	INICIÁLY ZPĚVAČKY PILAROVÉ	LÁK	ZDĚNÁ KONSTRUKCE
DROGA						ZAKLADATEL MERCEDESU			
MÁLO HOVOR.						NÁSILNÉ VNÍKNUTÍ			
INIC. HERCE VAŠUTA			OSIVO VOJENSKÁ JIDELNÍ NÁDOBA				CHEM. ZN. LITHIA JEDNOTKA DUTÉ MÍRY		
ZESÍLENÝ ZÁPOR				SIBÍŘSKÁ ŘEKA BOLÁK V ÚSTECH		KRÁL ZVÍŘAT ČES. NORMA ZKR.			
RICHARD DOMÁCKÝ				UČEBNÍ LÁTKA ÚROD. ČÁST POUŠTĚ					
	NĚMECKÉ MUŽSKÉ JMÉNO	LÉTAJÍCÍ TALÍŘ 2. DÍL TAJENKY				BÝVALÁ JEDNOTKA JASU TYHLE		3. DÍL TAJENKY	TĚKAVÁ LÁTKA
ÚSPĚŠNĚ PROJÍT ZKOUŠKOU						HUDEBNÍ ŽÁNŘ SNAD			
CHEM. ZN. TELLURU			ÚTOČIŠTĚ KRISTÝNA DOMÁCKÝ				RUSKÁ ŘEKA PLEMENO PSA		
TRINITROTOLUEN ZKR.				PIŠEMNÁ OSVĚDČENÍ CHEM. ZN. HOŘČÍKU					
OBILÍ SETĚ NA PODZIM					ČESKÉ VYDAVATELSTVÍ MRAVNOST				
	INGRID DOMÁCKÝ NÁDOBA U STUDNY					ZNAČKA ATMOSFÉRY INIC. HERCE SOMRA			VYVRTANÉ OTVORY
OSOBNÍ ZÁJMENO				TĚLOVÝ-CHOVNÁ JEDNOTA ZKR. KLID ZBRANI			HROB MRCHO-ZRAVÝ PTÁK		
SPZ KOLÍNA			KRÁLOVNA KRÁSY INIC. ZPĚV. HLOŽKA				CITOSLOVCE ODPORU SLECHTICKÝ PŘÍDOMEK		
DRUH TRÁVY						KOUREM KONZERVOVAT			
VÍTĚZSTVÍ						JEMNĚ NÁDECHY			

Správné odpovědi a výherci

Soutěže za měsíc duben 2017

Celkem došlo 2 662 odpovědí, z toho 2574 z internetu a 88 dopisů, 1589 žen a 1073 mužů

Na výlet za kroy z doby Karlovy

otázka 1: c) nosná konstrukce střechy

otázka 2: b) tesařská skoba

otázka 3: c) člen církevního řádu

soutěžilo: 342 čtenářů; správně 335; špatně 7

výherci: Eva Dobrovolná, Chotěboř; Štěpánka Chaloupková, Teplice; Zuzana Izáková, Dobruška; Jana Laňová, Plzeň; Antonie Novotná, Křížany-Žibřidice; Veronika Velechová, Úvaly; Pavel Kaplánek, Dalovice; Libor Minařík, Kostelec nad Orlicí; Milan Novotný, Křížany-Žibřidice; Radek Svoboda, Újezd u Brna

Kadaň – město plné památek a zajímavostí

otázka 1: Maxipes Fik

otázka 2: 66,1 cm

otázka 3: V TIC Kadaň

soutěžilo: 333 čtenářů; správně 258; špatně 75

výherci: Iveta Farkačová, Brno; Hana Johannisová, Praha; Zdenka Kriklová, Olomouc; Vanessa Leistman, Újezd u Brna; Eva Mácová, Bechyně; Kateřina Pavlášková, Hořičky; Věra Zajíčková, Děčín; Lubomír Kolman, Brno; Jan Slezák, Karlovy Vary; Jirí Tvaroh, Smržovka

Kam s dětmi za zážitkem na Hradecku

otázka 1: c) někdo, kdo byl příslušníkem vyšší šlechty

otázka 2: a) horský hřeben či hřbet

otázka 3: b) bitva prusko-rakouské války 1866

soutěžilo: 349 čtenářů; správně 334; špatně 15

výherci: Anna Brychcinová, Plzeň; Alena Luxová, Praha; Hana Pecková, Vysoké Mýto; Jitka Skruzná, Čerčany; Jana Štruncová, Plzeň; Jan Čejka, Dobrá Voda; Ladislav Hanuš, Lužany nad Trotinou; Jirí Jochman, Břeclav; Milan Vik, Jablonec nad Nisou; Vlastimil Vondřejis, Humpolec

S dětmi za zábavou do Pardubického kraje

otázka: Čemu se v Pardubickém kraji říká Kuňka?

odpověď: c) hradu z počátku 15. století

soutěžilo: 361 čtenářů; správně 351; špatně 10

výherci: Eva Greplová, Hřibojedy; Pavla Janková, Hořice; Lucie Kejmarová, Stochov; Jana Krsková, Praha; Jana Luková, Brumov-Bylnice; Kristina Měřinská, Náchod; Martina Šulcová, Nová Paka; Václav Bartoš, Zábřeh; Milan Látal, Olomouc; Pavel Zárybnický, Kadaň

Město Třebíč – Kartografie Praha

otázka: Jaký je název pochoutky, která se vyrábí právě v Třebíči?

odpověď: nanuk Miša

soutěžilo: 214 čtenářů; správně 123; špatně 91

výherci: Kristýna Devátá, Miškovice; Pavel Erlebach, Velké Hamry; Filip Jílek, Ústí nad Labem

Edice ČT

otázka: Jak se jmenoval malý liščí hrdina z jednoho večerníku Václava Chaloupka?

odpověď: c) Tuláček

soutěžilo: 370 čtenářů; správně 365; špatně 5

výherci: Dana st. Holubová, Řečany nad Labem; Marta Sodomková, Jilemnice; Milan Jíra, Česká Lípa

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: b) Choustník 1908

soutěžilo: 347 čtenářů; správně 310; špatně 37

výherci: Jiřina Perutíková, Palkovice; Marie Šmejkalová, České Budějovice; Václav Čerbák, Ostrava

Křížovka

... mnoho loveckých trofejí ...

soutěžilo: 346 čtenářů; správně 341; špatně 5

výherci: Miluše Smolilková, Beroun; Jan Cestr, Malé Žernoseky; Zdeněk Harsa, Praha

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

a) Okoř (1908) b) Borotín (1924) c) Andělská hora (1905)

Poznáte místo na fotografii?

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 15. května

z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

09.06.17

NOC KOSTELŮ

Za dne jim byla záštitou,

NOC

prozářila hvězdami.

Srov. Mdr 10,17

Zakotvený kostel
Vltava – přístaviště Four Seasons

WWW.NOCKOSTELU.CZ

Záštitu nad Nocí kostelů 2017 převzali:

Mons. Dominik kardinál Duka, arcibiskup pražský, předseda ČBK; **Ing. Daniel Fajfr, M.Th.**, předseda ERC a Rady Církve bratrské
Mgr. Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR; **Jan Hamáček**, předseda PS Parlamentu ČR; **Milan Štěch**, předseda Senátu Parlamentu ČR
Mgr. Daniel Herman, ministr kultury ČR; **Ing. Jaroslava Pokorná Jermanová**, hejtmanka Středočeského kraje;
Mgr. Adriana Krnáčová, MBA, primátorka hl. m. Prahy a další starostové pražských městských částí, měst i obcí

Partneři projektu:

VOLKSWAGEN FINANCIAL SERVICES

Mediální partneři:

PŘEDPLATNÉ

SEND Předplatné s. r. o. | Ve Žlíbku 1800/77 | 193 00 Praha 9
e-mail: send@send.cz | tel.: +420 225 985 225 | mobil: +420 777 333 370

REDAKCE KAM po Česku | Kubelíkova 30 | 130 00 Praha 3
e-mail: redakce@kampocesku.cz | tel.: +420 222 944 816-7 | mobil: +420 602 223 279

www.kampocesku.cz